

Hytter og ruter

Planleggingskartet viser en oversikt over turisthytter og hvor det går merkede ruter i dette fjellområdet. Kartet vil være et hjelpemiddel for planlegging av turer og gir en god oversikt over valgmulighetene du har. Rutene i fjellet skal være merket med varder. Med jevne mellomrom er disse vanligvis påmalt røde T-er. I områder hvor det er lite stein, kan rutene være merket med staker. Vinterrutene er merket med kvister eller staker.

Merkingen kan variere noe og enkelte ruter går i stiløst terreng. Husk også at snø kan dekke deler av stien og merkingen, særlig tidlig på sommeren og sent på høsten. Bruk av kart og kompass er derfor en viktig del av utstyret og en forutsetning for å ferdes trygt.

Lykke til og ta vare på turgledene!

- Betjent turisthytte
- ▤ Selvbetjent turisthytte
- ▤ Ubetjent turisthytte
- Privat overnatting (rabatt for medlemmer)
- Rastehytte
- Annen overnatting
- Større sted
- Mindre sted

- ⋯ 5. Merket tursti med gangtid i timer
- ⋯ Ikke merket tursti
- Helårsmerket rute
- ⋯ Kvistet vinterrute
- ⋯ Anbefalt vinterrute
- ⋯ Båtrute
- Hovedveg med nummer
- Annen veg
- Veg med buss
- Vinterstengt veg
- Jernbane

- P Helårsparkering
- P Sommerparkering
- Veg stengt med bom
- Veg med bomavgift

Kartarbeidelse: Cartographica. Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelse gitt i 1991.

Godvær på Gjevilvasshytta. Foto: Erik Stabell

GJEVILVASSHYTTA

TT, 710 moh.

**Betjent, 62 senger, strøm, dusj,
tlf. 72 42 31 82**

Ubetjent utenom betjent sesong, 10 senger

Hytteanlegget er fredet, og de eldste bygningene fra 1700- og 1800-tallet. Gjevilvasshytta har landets eldste bygninger som er i bruk som betjent turisthytte, noe som i seg selv gjør hytta verd et besøk. Hytta ligger i en vakker seterdal med vid utsikt utover Gjevilvatnet og en rekke velkjente topper med Okla og Gjevilvasskamman som de mest markerte.

Historikk

TT hadde seterkvarterer i dalen på bl.a. Rolvsjordseter og Skarsemseter fram til 1910. Sliperstua, trolig bygd på begynnelsen av 1800-tallet, ble flyttet fra Sliper gård på Lønset og innviet i 1922. Tingstua er fra gården Syrstad i Meldal, deler av denne bygningen er fra 1700-tallet. Den ble satt opp ved siden av Sliperstua med et mellombbygg og innviet i 1950. Ny betjeningsavdeling er fra 1978 og nytt uthus med ubetjent avdeling fra 1993.

Dagsturmuligheter

Dagstur- og bademuligheter på sandstranden Raudøra, «Oppdals Riviera». Fin dagstur innover langs vatnet til seteranlegget Reinsbekksetra. Botanisk hage nedenfor Kamtjern. Korte toppturer til Tyrikvamfjellet og Svahøa, lengre til Gjevilvasskamman og

Blåhø. Gjevilvasskamman og Tyrikvamfjellet er særlig interessante områder for botanikere. Okla og Hornet er i tillegg fine turmål vinters tid. Et populært mål har de siste årene vært "Speilsalen", en tunnel under en bre nedenfor Blåhø. De siste årene har breen krympet så mye at turen under isen ikke lenger vurderes som trygg. Fiske bl.a. i Gjevilvatnet.

Rutenett og adkomst

Hytta ligger sørøst i hyttenettet i Trollheimen, som hovedinngangspport, med Jøldalshytta, Trollheimshytta, Bårdsgarden og Vassendsetra som naboer.

Adkomst fra Oppdal, seterveg (bomveg) helt fram. Parkering nedenfor hytta. Om vinteren brøyttet til Osen i sørøstenden av Gjevilvatnet, parkering, 8 km fra hytta. Buss stopper ved Festa (Rv 70 mot Sunndalsøra), 12 km fra hytta.

Gjevilvasshytta anno 1922. Arkivfoto

Kaffeservering på tunet. Foto: Jonny Remmereit

Detalj fra inngangsparti. Foto: Trond Emblemsvåg

❄ Rute GJ I-s

FESTA BRU / OSEN – GJEVILVASSHYTTA

2 1/2 timer _____
Seterveg

Turen går fra riksvegen etter asfaltert veg inn til Osen og videre etter seterveg videre til Gjevilvasshytta. Den vakre utsikten og kulturlandskapet med mange fine seteranlegg innover Gjevilvassdalen gjør turen til en fin start på fotturer i Trollheimen.

Ta av fra riksveg 16 (Oppdal – Sunndalsøra) øst for Festa bru og gå langs gammelriksvegen noen hundre meter og inn på bomvegen langs østsida av Festas dels tørre elveleie. Etter vel 3 km med asfaltert veg er du oppe ved osen på Gjevilvatnet (660 m). Her åpner det seg en fantastisk utsikt innover Gjevilvassdalen og Trollheimen. Ytterst i dalen er sidene slake og varierer mellom store og frodige setervoller og høg bjørkeskog med innslag av furu. Lenger inne er dalsidene brattere. På sørsida hever Oklas mørke nordvegg seg opp fra vatnet, mens Gjevilvasskamman legger seg bak hverandre med sine bratte profiler på nordsida. Blåhøs høge, spente bue røper fra denne sida lite om opplevelsesrikdommen du finner inne i dette sentrale fjellmassivet i Trollheimen. Denne utsikten har du de siste 8 km innover setervegen fram til Gjevilvasshytta (710 m). Vegen går dels nede ved vatnet, dels høyere oppe i dalsida. Den går forbi gamle og yngre setertun og forbi hyttegrender. Du møter beitende sau og kyr hele vegen inn dalen. Du kan også kjøre bil inn denne setervegen (bomveg).

❄ Rute GJ I-v1

FESTA BRU / OSEN – GJEVILVASSHYTTA

11 km _____
Preparert løype

Inngangen til Trollheimen fra Oppdal til Gjevilvasshytta er vel den vanligste starten på skiturer i Trollheimen. Ved osen åpner utsikten seg innover den fine dalen med Gjevilvatnet, Gjevilvasskamman, Blåhømassivet og Okla.

Fra Festa (600 m) er det brøyta veg inn til osen. På ski er det ofte fint å følge elvefaret fra en knapp kilometer ovafor Festa bru. Fra parkeringsplassen ved osen (660 m) følger skiløypa vegen innover på øst- og nordsida av vatnet de 8-9 km fram til hytta (710 m). Vegen går gjennom hytteområder og setergrender.

Gjevilvatnet kan ha usikker is eller overvatn på grunn av vassdragsregulering. Innerste del av vatnet kan være isfri til langt utpå vinteren.

Løypa inn Gjevilvassdalen utgjør en del av det preparerte løypesystemet i Oppdal. Det går også preparerte løyper nordvestover fra parkeringsplassen ved Storlökkja i Vognillgrenda, Grøtsetra lenger oppe og fra sør for Skarvatnet over til Gjevilvassdalen. Disse kommer ned østfra langs vegen over Reset, ca 3 km fra osen.

Fra Osen ved Gjevilvatnet. Foto: Anne Jørgensen Bruland

❄ Rute GJ I-v2

OPPDAL – GJEVILVASSHYTTA over Blåøret

22 km ▲▲▲
Delvis kvistet og preparert

Ruta starter med bruk av skitrekk opp fra Oppdal sentrum, går over Blåørmassivet og krysser Skardalen før den kommer inn på løpesystemet over Reset mot Gjevilvatnet.

Ta skitrekket fra Oppdal sentrum (550 m) til oppunder Hovden (1020 m) og dra ut til høyre forbi Hovden (langs staket rute). Hvis trekket ikke går, tar du løypa som skrå opp jordene mot nordvest og på vestsida av Hovden opp til dalsøkket bak. Kommer du motsatt veg og skal ned til Oppdal, tar du denne flotte, jevne og brede utforkjøringa ned. Fra dalsøkket bak Hovden følges staking til Blåørtoppen (1604 m). Dalkløftene og terrenget rett vest for stakinga er rasfarlig. Særlig når du kommer motsatt veg og skal ned til Oppdal fra Blåøret, må du unngå å komme ut i dette terrenget. Fra toppen tar du enten vestover Finnpiggan (1532 m) og bratt ned til nord for Kinna (1170 m), eller i en jevn, slak utforkjøring

først nordvestover siden sørvestover over Vekveselva. I sesongen er det kvista og preparerte løyper helt ned til Vekveselva. Ta sørvestover fra Vekveselva og bratt ned til Nerskogvegen og fortsett ned til skianlegget ved Grøtsetra. Følg tilrettelagte skiløyper langs den ubrøyta vegen over Reset på nordsida av Stangmyra og ned til løypa fra Osen langs Gjevilvatnet.

Et godt, men litt lenger og mer kupert alternativ til denne ruta, er etter nedkjøringa til Vekveselva å ta lenger nord og passere tvers over Skarvatnet og fortsette videre over "Gjevilvassporten". En variant er å ta rett vestover fra Vekveselva og krysse bratt ned lia langs Grøtbekken til Skarvatnet (869 m). En annen er å følge kvistaruta videre nordover fra Vekveselva og dreie ned langs Rembekken og komme ned i nordenden av vatnet. I begge tilfeller tas opp fra vatnet i området ved Hoksengbekken og inn på den tilrettelagte løypa over Gråhåmmårtjønnna (1069 m), gjennom søkket sørøst for tjønna, "Gjevilvassporten", og ned i Svadalen. Løypa langs Gjevilvatnet nås ved Dørremsetra (750 m). Dessverre innebærer passering av dalen ved Skarvatnet kryssing av stadig flere brøyta veger, siden stadig flere i dette området får sine hytteatkomster brøyta.

❄ Rute GJ 1-v3

OPPDAL – GJEVILVASSHYTTA langs skogslia og om Grøtsetra

22 km _____
Preparert løype

Det prepareres løype fra alpinanleggene på Hovden og Vangslia vestover langs dalsida fram til løypenettet i Skardalen. Herfra fortsetter løyper over til Gjevilvassdalen. Dette gir en atkomst helt fra Oppdal fram til Gjevilvasshytta som er lettere og mer skjermet mot været enn turen over Blåøret. Og det er en fin måte å avslutte en skitur i Trollheimen mot Oppdal uten å være avhengig av bil eller buss. Sent på sesongen eller når det er lite snø, kan det være vindutsatte passasjer over jorder med lite snødekning.

Ta etter bilvegen opp fra Oppdal sentrum (560 m) til alpinbakken i Hovden (600 m) Skrå opp fra bunnen av alpinbakkene og følg preparert turløype over stort sett dyrka mark på oversida av gårdene framover til Skjørdøla krysses og vegen opp mot alpinanlegg, hytteområder og overnattingsbedrifter i Vangslia passerer. Etter passering på oversida av kirka (650 m) skrår løypa oppover. Etter hvert flater den ut og stiger bare svakt videre innover langs lia. Den går noen steder over dyrka mark, men stort sett i skogsterreng. Før Vekveselva tar løypa utfor et stykke. Elva passerer ved en demning (750 m). Løypa tar videre vestover på oversida av gårdene, men passerer over jordene på nedsida av den store Haugen gård. Nerskogvegen passerer rett på oversida av der vegen mot Storløkkja tar ned i dalen (680 m). Løypa følger på oppsida av denne vegen det korte stykket ned til Dørreselva.

Her møtes løypa fra utfartsparkingsplassen på Storløkkja. Løypa tar nordover på vestsida

av elva slakt oppover dalen i bjørkeskog og over store myrområder. Et stykke oppe i dalen fortsetter hovedløypa mot Grøtsetra, mens det tar av ei løype mot nordvest mot Gjevilvassdalen. Denne kommer inn på løypenettet fra Grøtsetra og Skardalen oppe på Reset på nordsida av Stangmyra (810 m). Følg denne løypa ned til der vegen fra Gjevilvassosen kommer inn fra sør (710 m). Gjevilvassdalen er det viktigste skiutfartsterreng i Oppdal både for oppdaling og dem som har hytte eller bor på hoteller eller utleieleiligheter. Setervegene i Gjevilvassdalen er skiløyper om vinteren. Følg løypa etter vegen gjennom fine setregrendene fram til Gjevilvasshytta (710 m).

❄ Rute GJ 2-s

BLÅHØ FRA GJEVILVASSHYTTA om nedre Kamtjønn

8 timer opp og ned
Delvis vardet

Blåhø er med sine 1671 moh. det høyeste fjellet i de sentrale deler av Trollheimen. Fjellet vender en nesten 600 meter høy fjellvegg mot Gjevilvassdalen. På den andre sida, mot de indre deler av Trollheimen, er toppen nærmest flat.

Følg vardinga fra Gjevilvasshytta mot Trollheimshytta (rute GJ 6-s1) opp til øst for nedre Kamtjønn (1147 m). Ta mot nordøst bratt oppover litt innafor kanten av stupet. Etter hvert som det flater ut mot toppen, er bakken nærmest brolagt med flate heller. Utsikten mot Gjevilvassdalen er flott, men i andre retninger skjermes nærutsikten noe av det flate toppmassivet. Nedturen kan gå samme veg eller ned om Svarthamran. Du kan fortsette turen mot Trollheimshytta ved å fortsette ned til vardinga på Riaren eller ned om Svarthamran (vinterstaking) og ned Slettådalen (se beskrivelser av disse rutene GJ 6-s1 og GJ 6-v1).

Vintertur til Blåhø. Foto: Erik Stabell

❄ Rute GJ 2-v

BLÅHØ FRA GJEVILVASSHYTTA om Svarthamran

27 km fram og tilbake
Ikke kvistet

Vinters tid er det er lett å komme opp på Blåhø både fra sør og nord. Bestigninga av Blåhø gir ofte et meget godt utbytte i form av gnistrende nedkjøringer tilbake mot Gjevilvassdalen.

Følg den vanlige vinterstakinga mot Trollheimshytta opp til Svarthamran (se rute GJ 6-v1). Ta av fra stakinga og gå inn i vestvika på den sørligste av Svarttjønnin (1312 m) og rund høgden først vestover, siden sørover til du er inne i den lune dalbunnen bak Blåhø (ca 1400 m). Herfra kan du ta rett opp til toppen eller slakere i en stor sving mot sørvest opp på ryggen som løper ut mot nordvest fra varden og derfra ta opp til toppen (1671 m) på sørsida av denne ryggen. Nedkjøringa blir finest om du kjører ut fra toppen på sørsida av ryggen mot nordvest, runder ryggen langt ute og tar en stor sving tilbake inn i botnen.

Fra østenden av de sørligste av Svarttjønnin kan du dra mer direkte opp til Blåhø. Ta mot vest bratt opp snøbakken som ligger over Speilsalen og Blåsalen (rammetekst side 118) og følg nordryggen av Blåhø til toppen. I rasfarlige perioder bør denne ruta ikke gås.

Du kan også komme opp på Blåhø fra sør eller renne ned denne vegen. Ta da opp lia litt nord for sommervardinga mot Trollheimshytta og gå inn mot Kamtjønnin. Gå enten på ski opp isen i bekketaret eller ta opp skrålia på nordsida av bekken til nedre Kamtjønn. Ta bratt opp det slakeste partiet av lia opp fra den innerste av Kamtjønnin og ta inn det brede dalsøkket nordøstover mot toppen. Denne turen er ca 22 km fram og tilbake.

Isgrotta "Speilsalen". Foto: Odd Fiske

“Speilsalen” og “Blåsalen”

«Speilsalen» og «Blåsalen» (mot sør) er etter hvert brukt som betegnelser på den sammenhengende isgrotta som ligger nordøst for Blåhømassivet og tidligere bare ble kalt «Speilsalen». Grotta åpner fra tid til annen seg langs utløpsbekken som renner under fonna fra den sørøstre enden av den største av Svarttjønnin ned til ei mindre tjønn på sørsida. Grotta er de siste årene blitt lettere og oftere tilgjengelig, og stadig flere har oppsøkt disse ishallene med sine buete tak. Det har vært greitt å komme seg inn i grotta både fra nord- og sørsida, og med støvler og lykt har det også vært mulig å gå gjennom den.

Speilsalen ble oppdaget av Knut Rolvsjord i 1919, men ikke før i 1930 åpnet grotta seg igjen, slik at hans beretning om den ble trodd.

I 1935 besøkte Thor Heyerdahl Speilsalen og skrev en livfull skildring av opplevelsen. Denne er bl.a. gjengitt i boka «Trollheimen», 1982, redigert av Karl H. Brox.

Turer inn i grotta kan medføre fare. Det kan rase fra taket. De senere års klimaendringer med stor avsmelting av breer og snøområder i fjellet, har også tæret på denne fonna. Taket er smeltet lenger inn fra sidene og det er en risiko for at fonna smelter ned så mye at taket raser helt sammen.

❄ Rute GJ 3-v

STORHORNET FRA GJEVILVASSHYTTA

18 km fram og tilbake
Ikke kvistet

Hornet er den østligste og høyeste av toppene i fjellmassivet sør for Gjevilvatnet. Dette er en fin topp å gå på fra Gjevilvasshytta om vinteren. Den greieste ruta til topps går opp Storbekkdalen og opp til toppen fra vest.

Kryss over Gjevilvatnet (660 m) og gå på vestsida av Storbekken opp til Storbekkdalen og opp til høyeste bandet (1215 m) før Sprengtverratjønnna. Ta opp en «rampe» herfra til ryggen vest for toppen. Gå opp mot sørsida av topplatået og fram til varden og steinhytta (1589 m). Ta nedrennet samme veg. Det er en brattere tur å ta rett opp mot toppen fra munninga av botnen i Storbekkdalen (ca 1100 m). Denne direkteruta bør bare velges når det er godt med snø i lia mot toppen. Utsikten fra Hornet er særlig fin mot den vide fjellbygda Oppdal. Det fineste nedrennet fra Hornet er sørøstover ned til Festa bru. Det er fra denne sida Hornet oftest blir gått, som dagstur fra området ved Festa.

❄ Rute GJ 4-s

GJEVILVASSHYTTA – VASSENDSETRA langs Gjevilvatnet

3 1/2 timer
Vardet

Denne ruta langs vatnet går i fint variert fellskogterreng, forbi idylliske setervoller og innunder dramatisk fjellandskap. I regnvær kan det bli vått å gå i bjørkeskog.

Følg setervegen forbi Raudøra ved Gjevilvatnet (660 m) og stengt bom ved Gravbekken fram til der stien starter ved Håmmårsetra. Veg og sti går gjennom skiftende vegetasjon fra fururygger med partier med myr innimellom til høg, frodig bjørkeskog og «bekkesusende» ospeskog, gjennom myrlendt fjellbjørkerreng og tørt storfuruterreng. Ruta går tett innunder de dramatiske rygger og botner i rekken av Gjevilvasskammer. På andre sida av vatnet stiger nordveggen av Okla opp fra vatnet. Rensbekksetra er en velholdt seteridyll ved den fossende Rensbekken innunder Hemre Gjevilvasskam. Den siste kilometeren mot Vassendsetra er det vått myrterreng. Selvbetjeningshytta ligger på den nedre setra.

Om sommeren går det båtture på Gjevilvatnet fra Osen om Raudøra til Vassendsetra. For påstigning på Raudøra mot Vassenden anbefales å bestille plass. På den øvre setra er det i båtseongen servering i ankomstida for båten. Etter forespørsel kan servering noen ganger også ordnes utenom denne tida for fotturister som overnatter på selvbetjeningskvarteret på den nedre setra.

Gjevilvassdalen. Foto: Anne Jørgensen Bruland

❄ Rute GJ 4-v

GJEVILVASSHYTTA – VASSENDSETRA langs Gjevilvatnet

12 km ——— kupert på slutten
Ikke kvistet

Turen tar inn isen på Gjevilvatnet i flotte omgivelser innunder Gjevilvasskamman og Okla.

Ruta må bare gås når isen på Gjevilvatnet er sikker. Regulering av vannstanden kan gjøre

isen usikker og oppsprukket langs kantene og gi overvatn. Gjevilvatnet tappes ned fra en høyeste vannstand på 661 m til 646 m, 15 m. Innerste del av vatnet fryser ofte til først langt utpå vinteren. Hold langs land hvis det er dårlig is! Skrå ned til vatnet (660 m) fra hytta og hold godt ut fra land forbi osen av Gravbekken hvor det kan være svak is. (For å unngå erosjon er Gjærdøla som ledd i reguleringa av Gjevilvatnet, lagt i utgravd kanal over til Gravbekken før utløpet i vatnet). Den vakre Rensbekksetra fortjener at du tar hovedrasten i nærheten. Mot Vassenden bør du holde unna tunnelinnslag og svak is ved Halsbekken. Selvbetjeningskvarteret på Vassendsetra er på det nederste seteranlegget.

❄ Rute GJ 5-s

GJEVILVASSHYTTA – BÅRDSGARDEN / VASSENDSETRA

over Okla

6 timer
Vardet

Ruta går over fjellmassivet sør for Gjevilvatnet og ned vestryggen av dette massivet mot Storlidalen. Turen gir en fantastisk utsikt til fjellene sør for Storlidalen med Sandåhøa (Kråkvasstind) som den høyeste, til Dovrefjell med Snøhetta, til Innerdalsfjellene og, dersom du tar turen fram til Høgsnydda, den markerte toppen på fjellmassivet Okla, mot Gjevilvasskamman.

Vardinga starter fra Langodden på andre sida av Gjevilvatnet for hytta (660 m), så båt- eller bilskyss dit må ordnes. Snakk med betjeninga på Gjevilvasshytta. Vardinga går bratt opp på Engelsbekkhøa (1200 m), flatere fram til ryggen mot Okla. Merkaruta går ikke fram til Høgsnydda, men for å få den flotte utsikten utover Gjevilvassdalen og over til Gjevilvasskamman, bør du ta deg den halvtimen ekstra det tar å gå fram til toppen (1580 m). Vardinga fortsetter utover ryggen og ned på bandet mellom Gjevilvatnet og Storlidalen (820 m), hvor den kommer inn på rutene fra Trollheimshytta og Vassendsetra mot Bårdsgarden.

Mellom Gjevilvasshytta og Bårdsgarden / Vassendsetra kan du også følge ruta mot Trollheimshytta (rute GJ 6-s1) til Riaren og derfra ta inn på ruta fra Trollheimshytta mot Bårdsgarden / Vassendsetra (rute VA 2-s2). Dette er en 9 timers tur.

Båtruta på Gjevilvatnet

M/S "Trollheimen II" trafikkerer Gjevilvatnet i sommersesongen med en daglig avgang fra Osen til Vassenden. Fra slutten av juni til sist i august starter båten kl. 12 fra Osen og legger til ved Rauøra nedenfor Gjevilvasshytta en halvtime etter. Ankomst til Vassenden er ca kl. 14.30, og returen derfra skjer kl. 15.30. Stopp ved Gjevilvasshytta også på tilbaketuren og ankomst Osen skjer ca. kl. 17.30. Fra slutten av august og ut september kjøres ruta bare på søndager.

"Trollheimen II" ble bygd i 1970 hos Brødrene Aa i Hyen og eies av Oppdal Båtservice AS på Oppdal. Den er 53 fot lang og er sertifisert for 58 personer. Båten ble satt i trafikk på Gjevilvatnet i 1991 og har blitt en fin tilvekst til det øvrige turisttilbudet i Trollheimen. Båtruta har også lagt grunnlaget for drift med dagsverving av den øvre Vassendsetra, der mange av gjestene i løpet av sommeren kommer vassvegen. TTs

Trollheimen II ligger til kai ved Vassenden. Foto: Trond Kristoffersen

selvbetjeningskvarter ligger på den nedre setra. Under de 1600 m høye Gjevilvasskamman, og med Storhornet og Okla som høye, spisse silhuetter på motsatt side av vatnet er turen i seg sjøl en vakker naturopplevelse, supplert med kulturhistoriske glimt som passasjerene blant anna får idet båten passerer Rensbekksetra på nært hold.

❄ Rute GJ 5-v

GJEVILVASSHYTTA – BÅRDSGARDEN / VASSENDSETRA over Okla

18 / 20 km
Ikke kvistet

Turen går over den vestlige delen av fjellryggen mellom Gjevilvassdalen og Storlidalen. Du får en mektig utsikt utover Gjevilvassdalen, over til Gjevilvasskamman, til fjellene sørover mot Kråkvasstind (Sandåhøa) og Snøhetta og vestover mot Innerdalsfjella. Kryssinga av Gjevilvatnet må bare gjøres når isen er trygg og det ikke er problemer med overvatn. I dårlig sikt er det en krevende oppgave å orientere seg fram langs denne ruta.

Ta fra Gjevilvasshytta (710 m) rett over vatnet (660 m), og gå bratt opp til Engelsbekkhøa (1200 m). Her flater det ut sør for Korgtjønn-tangen. Det blir brattere igjen opp langs ryggen mot Okla. Selve toppen, Høgsnydda

(1580 m), med utsikten mot Gjevilvasskamman og ned på vatnet er verdt et besøk. Skrå på sørsida av ryggen nedover til Bårdsgardskammen (1100 m) og herfra på nordsida ned til bandet (820 m) mellom Gjevilvassdalen og Storlidalen der ruta mellom Vassendsetra og Bårdsgarden passerer (rute VA 1-v). På en del partier i nedkjøringen kan det være lite snø. Ta ned til Vassendsetra mot nord og Bårdsgarden mot sør.

En gang botanisk hage nedenfor Kamtjønnin

En liten botanisk hage har ligget i et kalkrikt og lunt og meget artsrikt område ved stien rett nedenfor nedre Kamtjønn. Fjellhagen ble etablert på 1950-tallet og ble holdt vedlike av professor Olav Gjærevoll og andre fra Vitenskapsselskapets museum i Trondheim og senere Oppdal videregående skole i mange år. De aller fleste skiltene som viste navnene på plantene er nå borte, men her finner en fortsatt mange av fjellplantene i Trollheimen. Ved hjelp av f.eks. TTs lette og hendige fjellflora kan nybegynnere innen botanikken få seg en lærerik rast her innunder Blåhø.

TTs fjellflora er nyttig å bruke i de botanisk rikeste områdene i Trollheimen.

❄ Rute GJ 6-s I

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Mellomfjell

8 timer
Vardet

Ruta går gjennom ett av Trollheimens sentrale fjellområder med Blåhø, Gjevilvasskamman og Storlifjellet som de mest markerte massivene. Ruta har stor høydeforskjell, gir stadig nye utsikter og er variert hele veien.

Merkinga går fra Gjevilvasshytta (710 m), tar ned langs setervegen forbi Raudøra i Gjevilvatnet (660m). Ruta tar av fra veien og går tørt oppover gjennom trivelig blandingskog av bjørk og furu. Oppe av skogen er det et flott utsyn tilbake over Gjevilvassdalen. Gravbekken følges til ca 700 m oppstrøms når samløpet med Tverrbekken (Kambekken) som steingås vanligvis lett. Tidlig på sommeren eller ved stor vassføring må beken vades.

Stien stiger svakt opp i retning Blåhø før den legger seg langs foten av fjellet vestover mot Tverrbekken som følges på oppsida av fossene opp til nedre Kamtjønn (1147 m). Merkinga går på nordøstsida av Kamtjønnin og tar bratt opp på ryggen Riaren, som er rutas høyeste punkt, ca 1320 m. I avstand er dette godt og vel halvvegs på ruta. Herfra åpner utsynet seg utover Mellomfjell og mot bl.a. Snotamassivet. Fra Riaren tar ruta av mot Bårdsgarden.

Stien tar bratt ned lia til Fossådalsvatnet (1188 m) og framover Mellomfjell. Her er det lettgått. Det går litt opp og litt ned i variert og trivelig høgfjellsterreng langs små og store vatn til du når Skallen (1200 m) høgt over Follidalen. Her er utsikten flott over dalen og fjellene rundt. Stien går fra platå til platå nedover ryggen og når skogen der Slettådalen munner ut oppe i sida på Follidalen og Slettåa fosser utover kanten. Nedover mot Trollheimshytta (537 m) går stien vekslende i variert åpen skog av bjørk, rogn og furu og myrlandskap etter tørr, fin sti fram til Slettåa krysses i bru rett før hytta. Her er brua og stien lagt om etter en storflom i 2003.

Kafferast på Riaren. Foto: Erik Stabell

På Svarthamran med Snota i bakgrunnen. Foto: Erik Stabell

❄ Rute GJ 6-v1

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Svarthamran

18 km ~~~~~
Kvistet, delvis permanent staket

Den vanlige vinterruta mellom Gjevilvasshytta og Trollheimshytta går over de nordlige deler av det sentrale fjellmassivet i Trollheimen, og gir flotte utsikter mot Trollhetta og vestover mot Snotamassivet. Ruta kvistes og det høyeste partiet over Svarthamran er permanent staket.

Ruta tar ut fra hytta (710 m) forbi de innerste setrene og etter merking på trærne gjennom skogen fram til myrdragene i Gjerdølsdalen. Her starter kvistinga. Permanent staking tar av vestover mot Falkfangerhøa og Svarthamran fra litt over skoggrensa. Opp hit går kvistarutene mot Jøldalshytta og Trollheimshytta samlet. Men en finere start på turen er å dra slakt utfor fra Gjevilvasshytta og krysse Gjerdøla i vegbru langt nede, nedenfor der elva går i djup kløft (680 m), og skrå i jevn og slak stigning på østsida de sørligste av

Falkfangerhøene opp til den sørøstligste toppen av Svarthamran (1399 m). Den gamle stakinga fulgte denne ruta. Særlig hvis du kommer motsatt veg og vil ha et fint og jevnt nedrenn, bør du følge denne ruta.

Stakinga nordvestover Svarthamran går framover knausene nordvest for høgden 1399 og tar ned langs snaue hamre ned mot nordbredden av det sørligste av Svarttjønnin (1312 m). Her er det stup på begge sider, så følg stakinga nøye! I området mellom to småvatn nås utsikten mot Slettådalen (1320 m). Ruta tar ned en brei «rampe» vestover til bunnen av Slettådalen (1050 m). Den permanente stakinga tar slutt et stykke nede mot dalbunnen. Dalen følges fram til Slettådalen munnar ut høgt over Folldalen (780 m). Ta ut til høyre fra ytterst i dalen og ned gjennom åpen furu- og bjørkeskog til Trollheimshytta (537 m). Trollheimshytta er ikke alltid like lett å finne nede i skogen. Det anbefales å bruke kartet!

Fra utsikten åpner seg mot Slettådalen er det en alternativ mulighet å følge fjellet nordvestover mot Finnskardet og ta bratt ned i terrenget mot Finnskardet og komme inn på ruta mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta om Finnskardet (rute TR 1-v2).

❄ Rute GJ 6-s2

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA om Svarthamran og Finnskardet

9 timer ~~~~~
Ikke vardet

Også sommers tid er det fint å gå turen mellom Gjevilvasshytta og Trollheimshytta på nordsida av Blåhø. Ruta krysser over høgfjellsplatået i de sentrale deler av Trollheimen. Du vil krysse nord for Blåhø og ha platåets utløper mot Svarthetta på nordsida. På sørsida av det sørligste av Svarttjønnin ligger «Speilsalen» og «Blåsalen», en istunnel som åpner seg i enkelte varme somre etter snøfattige vintre. Se egen rammetekst (side 118).

Følg den vardete sommerruta (rute GJ 6-s1) opp til vadestedet over Gravbekken (1015 m). Herfra går det stort sett tydelig sti langs øst-

sida av Gravbekken og Blåhøtjønnna opp til den sørligste av Svarttjønnin (1312 m), der den permanente vinterstakinga kommer ned fra Svarthammerryggen. Stien går mot «Blåsalen». Følg stakinga fram til der den tar ned mot Slettådalen. Ta fjellet framover mot nord-nordvest og ned fra de nordvestligste av Svarthamran (ca 1300 m) til Finnskardet (vel 1100 m). Finn letteste veg mellom de småkuperte tverryggene i Finnskardet, skrå ned innunder Geithetta, gå på innsida av tjønn og liten kolle (990 m) og ta ned til munninga av Slettådalen, skogen og merkaruta fra Jøldalshytta over Geithetta (880 m). Følg stien ned gjennom skogen til Trollheimshytta (537 m).

Dersom sikten er dårlig på Svarthamran, er det lettere å følge den permanente vinterstakinga til bunnen av Slettådalen. Det er lettgått langs østsida av elva nedover den slake dalen.

Skiltstokk ved Trollheimshytta. Foto: Gunn Nyborg

Trollheimens rike planteliv

Trollheimen er et av Norges mest artsrike fjellområder. De rikeste botaniske områdene strekker seg fra områder på sørsida av Storlidalen ved Gjerdhøa og Storhaugen vest for Kråkvasstind (Sandåhøa) i sør, omfatter hele massivet med Gjevilvasskamman og områdene østover til Tyrikkvamfjellet og fortsetter videre nordover om Trollhetta-massivet til Rinnhatten. Vestgrensa følger linja Fossådalen (sør for Trollheimshytta) mot Fagerlitjønn og svinger vestover, slik at Hyttaldalskamman, Storbekkhø og Halsbekkhø kommer med. Østover går det rike området til Brattskarven og Refshuskollen, som ligger øst for Minillas utløp i Grana. Kjernen i det rikeste området er fjellene nord for Gjevilvatnet fra Håmannshytten i vest til Tyrikkvamfjellet i øst. Tyrikkvamfjellet er et særlig rikt område som Gjevilvasshytta ligger ved foten av.

At vi finner fjellplanter i Trollheimen som ligger svært langt unna andre voksesteder, ble bl.a. av Olav Gjærevoll forklart med den såkalte nunatak-teorien – at de overlevde siste istid på topper som stakk opp av isen (nunatakker). Denne forklaringa står ikke lenger så sterkt i botaniske fagmiljøer. Det er mer som taler for at plantene har etablert seg på slutten av siste istid, enn at de skal ha overlevd på oppstikkende topper gjennom

Norsk malurt er en sjelden fjellplante. Det finnes mye av den omkring Blåhø og Gjevilvasskamman. Foto: Trond Kristoffersen

skiftende faser over en lang istid. En mener immigrasjon og etablering av planter har foregått gjennom mange og store skiftninger opp gjennom et par millioner år og gjennom den siste 100.000 år lange istida.

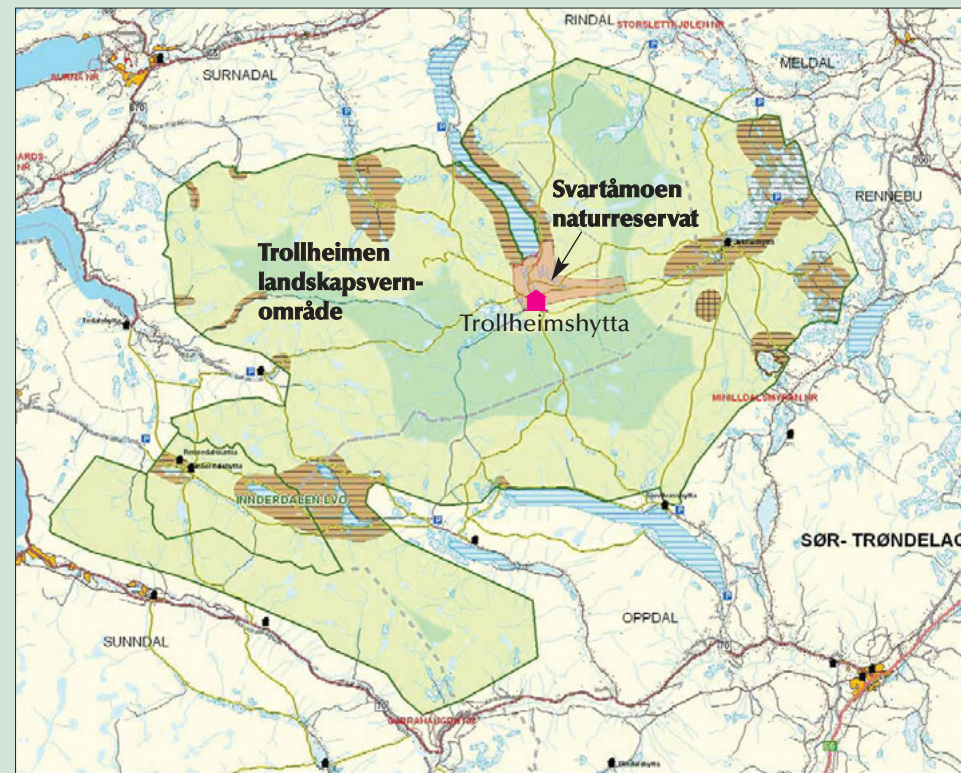
Deltakelse på en av TTs botaniske fellesturer eller en tur mellom hyttene Gjevilvasshytta, Trollheimshytta og Jøldalshytta, plantelivets "gyldne trekant", med TTs fjellflora i aktiv bruk, gir store muligheter til å bli kjent med Trollheimens varierte planteliv.

Mer om plantelivet i Trollheimen: Olav Gjærevoll, Plantelivet i Trollheimen, artikkel i Karl H. Brox, Trollheimen, Gyldendal, 1982. Leif Ryvarden, Streiftog i botanikken, artikkel i DNTs årbok Trollheimen for 1996. Inger Nordal, Plantenes fristed, artikkel i DNTs årbok Trollheimen for 1996. Olav Gjærevoll, Botanisk vandring, artikkel i Harald Egil Folden, Trollheimen, bind 3. Gjevilvassdalen og Innerdalen, 1999.

Trollheimen landskapsvernområde

Trollheimen ble verna som landskapsvernområde 11.12.1987. Formålet er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med fjell, skog, seterdaler og et rikt plante- og dyreliv. Trollheimen ligger i et klimaskille mellom kystklima i nordvest og tørrere innlandsklima i øst. Det er stor variasjon i naturen mellom skoger og seterdaler i lavlandet opp til høgfjellsområdene.

Vernet tar først og fremst sikte på å unngå inngrep som bygging av veger, oppføring av nye bygninger og anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering osv. Mens vernereglene legger til rette for videreføring av tradisjonell bruk knytta til landbruk, som beiting og seterdrift og friluftsliv, som tilrettelegging med hytter og ruter.

Kartet viser grensene for Trollheimen landskapsvernområde og Svartåmoen naturreservat. Kart: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Svartåmoen naturreservat

Naturreservatet ble oppretta i to omganger. Det første området som omfatter Svartådalen og områdene litt utover i Follidalen ble oppretta 11.12.1987. De øvrige delene som ligger i Follidalen fra sør for Slettåa til sørenden av Gråsjomagasinet, ble vedtatt 17.12.1999.

Formålet med vernet er å ta vare på et urskog-prega område med furu- og lauvskog av naturvitenskapelig verdi slik at det kan verne trua dyrearter og gi rike naturopplevelser. Deler av reservatet er flatlendt. Her er istids-spor med bl.a. eskere (løsmasserygger etter elver under isen) og dødisgroper med tjern. Det inneholder deltaområder i elver. En del store furutrær har en alder opp mot 500 år.

Et lite område ved Trollheimshytta er ikke med i verneområdet.

Det er ikke tillatt å fjerne plantedeler fra og innføre planter til naturreservatet. I delen av vernet fra 1987 (Svartådalen) er det bålforbud, mens det ikke er det i Follidalsdelen.

Vernet har ikke vært til hinder for at verne-myndigheten i 2006 ga tillatelse til tilbakeføring til tidligere løp og forbygging av Slettåa etter at elva gjenopptok et flere hundre år gammelt løp ved storflommen i august 2003. Alvstusetra ligger på elvedeltaet like sør for Trollheimshytta og fikk elva på andre sida av seteranlegget etter flommen.

Rute GJ 6-s3

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Hemre Gjevilvasskam

10 timer
Ikke vardet

Hemre Gjevilvasskam er den «heimre» av kammene. Det er en lettgått, ren rygg bortsett fra «hakkene» rett opp for dalen nedenfor Kamtjønning. Særlig utsikten mot Midtre Gjevilvasskam og Gjevilvatnet er flott.

Du følger merkinga fra Gjevilvasshytta vel 4 km, krysser Gravbekken og går opp på hemre-kammen. Ryggen smalner av før den høyeste toppen, og noen «hakk» i ryggen må passeres. De to siste av disse er litt krevende og luftige. Fra det første er det lett å gå rett opp. Fra det andre er det best å ta ut til venstre og ta ut på sørvestsida selve ryggen. Resten av ruta er grei over høyde 1461 m, over de djupe jord-lagene på nordskråninga av kammen. Dette er botanisk interessante områder.

Den bratteste oppstigninga i hakket før den høyeste toppen. Foto: Erik Stabell

Ta ryggen framover til det nordvestligste og høyeste punktet på ryggen, høyde 1497 m, før du tar ned på merkaruta ved Riaren (rute GJ 6-s1).

Ruta anbefales ikke for dem som ikke liker å klive i bratt fjell. Turen er lettest å gå mot Trollheimshytta.

Rute GJ 6-s4

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Midtre Gjevilvasskam

12 timer
Ikke vardet

Midtre Gjevilvasskam har en markert egg mellom selve kammen ut mot Gjevilvatnet og toppen. Utsikten på ruta er storslagen tilbake ned til Gjevilvatnet og Rensbekksetra og til botnene på hver side av kammen.

Følg ruta mot Vassendsetra langs Gjevilvatnet (rute GJ 4-s) fram til Rensbekksetra (670 m). Turen langs vannet går i en stort sett tørr og variert skogsli. Området ved Rensbekksetra er verdt en sein frokost eller tidlig rast. Herfra tas sauetråkktet oppover på vestsida av Rensbekken. Fra innerst ved vatnet (874 m) tar

du bratt, delvis i stein og grus tilbake sørvestover opp til kammen (1380 m). Det går fram av kartet hvor det er best å gå. Følg ryggen videre mot toppen (1627 m). Det er en del bratte partier på ryggen, men det er alltid mulig å passere disse stedene på vestsida. Fra toppen skrår du bratt over breen ned til skaret mellom Hemre og Midtre kammen. Dersom det er iset over breen, følg ryggen på vestsida og ta bratt ned på nordsida av breen. Fortsett videre fram til merkeruta fra Vassendsetra og Bårdsgarden (rute VA 2-s2).

Ruta anbefales ikke for dem som ikke liker å klive i bratt fjell. Turen er lettest å gå mot Trollheimshytta.

Istedenfor å ta opp på kammen fra Rensbekktjønnå, kan du ta en lettere tur opp fra tjønna på østsida av bekken, opp bratte grasbakker opp til skaret mellom Hemre og Midtre kammen (1294 m), og derfra fortsette framover mot den merka ruta fra Bårdsgarden og Vassendsetra.

På veg opp Midtre Gjevilvasskamman. Foto: Erik Stabell

På Indre Gjevilvasskam. Foto: Erik Stabell

Rute GJ 6-s5

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Indre Gjevilvasskam

12 timer
Ikke vardet

Den indre kammen har ett markert bratt punkt med rent fjell. På denne turen går du opp kammen helt ute mot vatnet, så utsikten er desto bedre utover vatnet og mot Glupbekkbotnen og Midtre kammen.

Følg ruta mot Vassendsetra til vel 1 km forbi Rensbekksetra (670 m), og følg sauetråkk opp til Glupbekktjøna (1015 m). Herfra tar du sørvestover opp til et kort, bratt parti på selve kammen. Det er lettest å gå opp litt øst for selve ryggen. Etter dette partiet blir det gradvis slakere opp mot toppen (1600 m). Selve

toppen er ofte dekket av snø som går nesten flatt helt ut over stupet mot Glupbekktjøna. Ikke let etter varden i skodde når toppen er snødekt! Fra toppen anbefales å ta ned til stien fra Vassendsetra langs en lang snørenne som ender nede ved store Fagerlitjønn. Her er det fint å renne når det er mye snø i fjellet!

Ruta anbefales ikke for dem som ikke liker å klive i bratt fjell. Turen er lettest å gå mot Trollheimshytta.

Et hissig lemen. Foto: Gunn Nyborg

Rute GJ 6-s6

GJEVILVASSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA langs Hemre Gjevilvasskam, over Midtre og Indre kammen, langs Storlifjellryggen og ned i Fossådalen

15 timer
Ikke vardet

Turen går langs rygger og over markerte topper gjennom hele dette sentrale høgfjellsmassivet i Trollheimen. Det er en variert tur med stadig skiftende utsikter. Turen er lang og høydeforskjellene er store. Turen kan varieres og forkortes.

Følg ruta over Hemre Gjevilvasskam (rute GJ6-s3) fram til du er oppe på kammen rett opp fra skaret mellom Hemre og Midtre kammen (1460 m). Sikt deg inn til høgre for

vatnet 1228 m og gå ned i skaret. Ta bratt opp fra vatnet i ur og snø mot ryggen ut fra Midtrekammen. Det går fram av kartet og er lett å se hvor det er slakest å ta opp. Følg eggen det siste stykket mot toppen (1627 m). Gå i flatt og lettgått terreng over toppen av Indrekammen (1600 m) og ned til bandet mellom Gjevilvasskam-massivet og Storlifjellet. Her passerer stien mellom Trollheimshytta og Vassendsetra over Mellomfjell (rute VA 2-s2) (1380 m). Gå videre bortover ryggen på Storlifjellet. Det er kupert, men stort sett lett å gå fram til den høyeste toppen, 1582 m. Fra denne toppen tar du ned gjennom tunggått ur nord-vestover til toppen 1490 m, videre utover ryggen mot nord mot toppen 1373 m og bratt ned ryggen mot nordøst. På slutten av Storlifjellryggen, når det begynner å gå nedover etter den nordligste av toppene (1490 m) er det mange flotte rasteplasser ved fine småvatn. Fra plataet i vel 1100 meters høyde ta enten rett ned mot nordvest i litt uryddig, men ikke så bratt terreng mot Løsetsetra eller, en finere variant, ned meget bratte sauetråkk til munninga av Fossådalen. Sikt mot der du ser den flate Fossådalen munne ut oppe i sida av Folldalen. Steingå eller vass over Fossåa. Gå på nordsida av elva og skrå ned gjennom åpen bjørke- og furuskog og myr til den flate Folldalen. Hold over myrene mot nord fram til du kommer inn på merkinga fra Bårdsgarden/Vassendsetra mot Trollheimshytta (rute VA2-s1). Er Fossåa for stri, ta på sørsida av elva ned til der denne ruta krysser i bru over elva.

Ruta anbefales bare for dem som liker å klive i bratt fjell og er i meget god form. Den er best å gå mot Trollheimshytta fordi passasjen over Hemrekammen er lettest å gå den vegen.

Hevertjønna i Barnas Naturverden.

Foto: Jonny Remmereit

BARNAS NATURVERDEN

Trondhjems Turistforening har integrert sælehusene i Barnas Naturverden i sin virksomhet og de har status som ubetjent turisthytte. Rutene blir koblet mot foreningens rutenett mot Trollheimen. Dette kommer til å utgjøre en sentral del av de barnevennlige turmulighetene i Midt-Norge.

Her finner du 3 sælehus som gir ly for natta og også åpner for innlevelse i en spennende del av norsk historie. Sælehusene er rekonstruksjoner av tømmerhus fra tidlig middelalder. Pilegrimene overnattet ofte i slike hus på sin vei til Nidaros. De ligger ved Damtjønna, Hevertjønna og Ramssjøen. Dagsetappene mellom hyttene er tilpasset barneføttene og er 4-8 km.

Hvis du skal på tur, bør du ha med mat, liggeunderlag, sovepose, bestikk og kokeutstyr. Det er kokekar og mulighet for å fyre på vedovn i sælehusene. Sælehusene har ikke proviantlager og står ulåst. Området har et mangfoldig planteliv og er attraktivt for bærplukkere på høsten. Fugle- og dyrelivet er variert med gaupe, hjort, rovfugler mm. Fiskemulighetene er mange og gode. Fjellområdet brukes i dag aktivt til skogsdrift og til beite for sau, storfe og rein. I Barnas Naturverden kan familien ferdes sammen i et naturområde som er opplevelsesrikt for både barn og voksne.

Rutenett og adkomst

Det er sommermerkete ruter inn til og mellom hyttene. Turer kan starte mange steder.

HEVERFALLSETRA

Tar du buss til Ulsberg kan dere følge merket tursti oppover langs Hevra og frem til Heverfallsetra (4 km). Bruker du privat bil, kan du parkere ved samme seter. Vinterparkering ved "Gapahuk" på veien opp mot Heverfallssetra.

Damtjønna. Foto: Julie Maske

Sælehusene har åpent ildsted. Foto: Øystein Nytrø

DAMTJØNNA

Fra Berkåk tar du av mot Orkanger og tar av til venstre mot "Gunnes, Nerskogen Hol" før du kommer til Stamnan. Videre er det merket avkjørsel til Barnas Naturverden fra Gunnesgrenda. Fra p-plassen og inn til Damtjønna er det ca 2 km. Stien går i myr og furruskogterreng.

RAMSSJØEN

Fra Hol er det en setervei opp til Holsetra. Derfra følgeren sti langs Ramssjøen til Sælehuset. Eller en kan ta av til Stamnesætra før en kommer til Granasjøen. Fra Stamnesætra er det ca 5 km i bjørkeskog til Ramssjøen.

Ramsfjell
byr på vid
og praktfull
utsikt.

Foto:
Øystein Nytrø

Rute BN 1-s

HEVERFALLSETRA - HEVERTJØNNA

2 km _____
Vardet

Ved Heverfallsetra er det i setersesongen all grunn til å sette av litt ekstra tid. Her er det seterdrift med vaskeekte budeie som serverer vafler og rømme av ypperste kvalitet. Her finnes også ku, sau, gris og andre dyr som dere kan besøke før ferden går til fjells. Det tar ikke lange stunden før stien leder deg over den frodige seterdalen og snaufjellet åpner seg i all sin prakt. Etter 2 km langs delvis hellelagt sti dukker det første av i alt tre seleshus frem. Her ved Hevertjønnå får dere det første møtet om en svunnen tid. Turisthytta er et Sælehus eller en rekonstruksjon av tømmerhusene pilegrimene overnattet i på vei til Nidaros. Denne og de to andre turisthyttene er like og er bygget med ljorehull i taket og benker rundt et åpent ildsted. Lys kommer bare inn fra ljora i taket og eventuelt åpen dør. En atmosfære som absolutt kommer til å gjøre inntrykk på et åpent barnesinn. Hevertjønnå er et flott fiskevann som kan by på mang en overraskelse på kroken.

Rute BN 2-s

HEVERFALLSETRA – DAMTJØNNA

6 km _____
Vardet

Turen er ca 6 km. Fra Heverfallsetra er det en lett tur i bjørkeskogen opp til snaufjellet under Ryphøa. Videre går stien ned mot bjørkeskogen og en passerer to fine små vann hvor det er fint å raste. Turen fram til Damtjønnå går i skogsterreng.

Rute BN 3-s

HEVERTJØNNA - DAMTJØNNA

4 km _____
Vardet

Turen er ca 4,5 km. Det er en fin og lett tur langs stien fra Hevertjønnå og ned til Gunnessetra. Like nedenfor Gunnessetra tar stien av mot Damtjønnå. Du går over et myrområde og følger stien gjennom bjørkeskogen. Sælehuset ved Damtjønnå ligger i furuskogen. Det er mulig å benytte en kano i Damtjønnå og det er redningsvester på hytta.

Rute BN 4-s

DAMTJØNNA - RAMSSJØEN

6 km _____
Vardet

Følg merkaløypa tilbake til stidelet på myra ved Gunnessetra hvor man tar av østover og videre nordover mot Ramssjøen. Ta av vestlig retning ved stidelet like før du kommer ved vannet. Hytta ligger vest for Ramssjøen.

Rute BN 5-s

RAMSSJØEN - HEVERTJØNNA

9 km _____
Vardet

Denne dagsetappa går gjennom skaret mellom Nordsfjellet og Midtfjellet forbi Langtjønnå til Holmtjønnå hvor man tar av østover mot Heverfalltjønnå og ned til Heverfallsetra, 9 km. Denne turen går i vakkert fjellterreng. Det er også mulig å legge turen over Ramshøkallen eller Ramshøpiken. Fra disse toppene får du god utsikt mot vest til Trollheimen.

Rute BN 6-s

ANDRE TURMULIGHETER

Det er også merket sti fra Hevertjønnå til Leverdalen ved Granasjøen. Videre er det sti fra Holmtjønnå på ruta mellom Ramssjøen og Hevertjønnå til Leverdalen. I løpet av sommeren 2007 blir det merket sti fra Håggåsetra i Gismadalen til Heverfallsetra og til Hevertjønnå eller via Svartbekkdalssetra til Leverdalen.

Storfisk i Damtjønnå. Foto: Bent Lindsetmo

På veg mot Ramshøpiken. Foto: Bent Lindsetmo

“Nye” Jøldalshytta stod ferdig i 2005. Foto: Erik Stabell

JØLDALSHYTTA

TT, 740 moh.

**Betjent, 80 senger, strøm, dusj
tlf. 916 50 660.**

**Selvbetjent utenom betjent sesong.
22 senger**

Hytta ligger fritt til i bjørkeskogbeltet i ei setergrend med utsikt over Jølvatnet, mot Resfjellet og innover mot Svarthetta og Trollhettamassivet.

Historikk

TT hadde seterkvarter i området fra 1888. Den første Jøldalshytta ble etablert på Jølhaugen i 1907 (nå privat hytte).

Nåværende hytte bygd i 1917. Hytta ble ombygd og påbygd mot nordøst i 1962. Selvbetjeningskvarter tatt i bruk i 1990. I 2005 ble den siste utvidelsen og ombyggingen åpnet.

Dagsturmultipheter

Tur til fossen innenfor Øyasetra, knapt 2 km sørvest for hytta. Toppturer til Svarthetta og Trollhettas østligste eller alle tre topper (lang tur) og kortere til Gråfjellet og Ondusfjellet. Dagsturmultipheter til turmål i seterdalen og området rundt Jølvatnet og til fine småvatn nord for Jølvatnet. I Jølvatnet og i en rekke av småvatna er det fiskemultipheter. Båt i Jølvatnet kan leies på hytta. Fiskekortsalg.

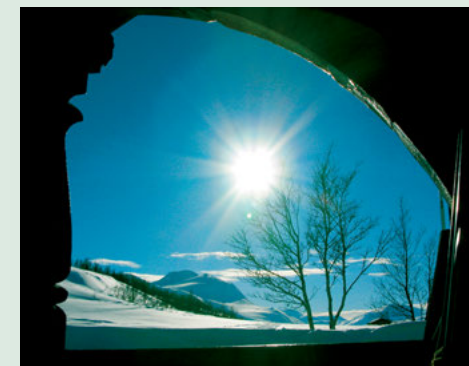
Rutenett og adkomst

Hytta ligger nordøst i hyttenettet i Trollheimen med Gjevillvasshytta og Trollheimshytta som naboer.

Letteste adkomst langs seterveg (bomveg) som tar av fra Nerskogenvegen. Parkeringsplass ved Jølhaugen (Kleva), deretter 4 km langs seterveg fram til hytta. Brøyet til Jølhaugen fra utpå vinteren. Tidlig på vinteren brøytet til Vaulan, lenger nede langs Jøldalsvegen. Adkomst også fra Nerskogen og bomveg (brøytet fra utpå vinteren) til Heldalssetrin sørøst for hytta, derfra 6 km langs merket sti til hytta. En annen adkomst er fra Resvatnet, rute JØ 6. Vegene over Nerskogen og Resvatnet er vinterbrøytet.

Den eldste delen av dagens Jøldalshytta ble tatt i bruk sommeren 1917. Foto: L. H. Tvedt

Utsikt mot Svarthetta. Foto: Jonny Remmereit

På hytta får du servert ørret fra Jølvatnet. Foto: Jonny Remmereit

På vinterruta mellom Jøldalshytta og Gjevilvasshytta. Svarthamran i bakgrunnen. Foto: Jonny Remmereit

Rute JØ 1-s1

GJEVILVASSHYTTA – JØLDALSHYTTA

6-7 timer ~~~~~

Vardet

Ruta går i slakt terreng med god utsikt inn mot det sentrale høgfjellsplatået i Trollheimen med Blåhø som den høyeste toppen. Ruta er lettgått. Elva Minilla passerer omtrent midtvegs på turen.

Fortsett setervegen som går oppover forbi Gjevilvasshytta (710 m) en knapp km, før stien tar innover og etter hvert stiger jevnt og sikkert oppover den vestvendte bjørkelia med fin utsikt utover Gjevilvatnet og Gjerdøldalen og mot Blåhø og Gjevilvasskamman. Vel oppe av skogen (ca 1000 m) flater stien ut, og du fortsetter på et «galleri» høgt over dalbunnen. Terrenget er lettgått framover forbi Høghøa til Minilla (900 m), som ligger litt over halvvegs

på ruta. Det er bru over elva. Etter lia opp fra elva (ca 1070 m) flater terrenget ut igjen fram til Skrikhøa, hvor utsikten åpner seg nordover mot Jøldalen. Herfra går du først bratt, siden slakt, utfor på fin sti og etter hvert gammel traktorveg fram mot setergrenda der Jøldalshytta ligger (740 m).

Rute JØ 1-v

GJEVILVASSHYTTA – JØLDALSHYTTA

22 km _____

Kvistet

Vinterruta følger i store trekk sommerruta. Turen går øst for det sentrale fjellmassivet i Trollheimen med fin utsikt til fjellene i vest og utover mot Nerskogen i øst.

Ta slakt oppover langs den ikke brøyta setervegen ut fra Gjevilvasshytta (710 m), inn etter merker på trærne gjennom bjørkeskogen og inn på myrdragene i bunnen av Gjerdøldalen. Her starter kvistinga. Du kommer opp mot bandet mellom Falkfangarhøa og Høghøa (950 m). Her tar den permanente stakinga av vestover mot Trollheimshytta. Etter passering av Høghøa går det flatt framover i lia før det går nedover til Minilla. Kvistaruta passerer omtrent ved brua (910 m). Den følger i store trekk sommerruta fram mot Skrikhøa. Her går kvistinga ut daldraget vest for Skrikhøa, tar på nordvestsida av en markert bekkeløft og ned mot dalbunnen innunder Gråfjellet (910 m).

Ned mot Jøldalshytta tar kvistaruta på østsida av dalen, litt lavere enn sommermerkinga. Ikke ta ned bekkesøkket, for bekken går her ned i et terreng fullt av kløfter og skrenter.

Fra dalen innunder Høghøa kan det være fint å gå en lavere rute. Renn ned lia mot nordøst fram til svingen av Minilla ved Storbekkeøyen. Hold vest for selve daldraget innunder Høghøa, for her er det skrenter og søkk. Fortsett inn dalen mellom Skrikhøa og Gråfjellet.

Foto: Odd Harald Eriksen

Rute JØ 1-s2

GJEVILVASSHYTTA – JØLDALSHYTTA om Svarthamran og Svarthetta

11 timer ~~~~~

Ikke vardet

Ruta følger rygger og platåer nordover det sentrale fjellmassivet i Trollheimen. Det er stort sett lett terreng å gå i og et landskap fullt av smådyller.

Følg merkaruta mot Trollheimshytta (rute GJ6-s1) opp av skogen (900 m), ta opp over de to sørligste Falkfangarhøene (1390 m) og videre nordvestover Svarthamran. Gå på østsida av den sørligste av de store Svarttjønnin (1312 m) og videre øst for den nordligste (1317 m). Bruk kartet og finn den letteste ruta nordover Svarthamran og over Svarthetta (1548 m). Følg ryggen videre fra toppen og ned i dalen mellom Svarthetta og Litlsvarthetta (1170 m). Derfra kan du enten skli ned snøfonna som ligger langs bekken fra denne dalen og fortsette ned til stien fra Trollheimshytta til Jøldalshytta (rute TR1-s1 og TR 1-s2), eller ta mer mot øst over Litlsvarthetta og ned på stien fra Gjevilvasshytta (rute JØ 1-s1).

❄ Rute JØ 2-s1

NERSKOGEN VED ÅNEGGA – JØLDALSHYTTA

3 1/2 timer _____

Seterveg (bomveg) fra Ånegga til
Heldalssetrin. Derfra vardet sti

Turen inn fra Nerskogen er en passe start på turer i Trollheimen. Skoledager går det buss over Nerskogen mellom Orkdalen og Oppdal. På slutten av turen åpner utsikten seg innover i Trollheimen, mot Trollhettamassivet og Svartådalen.

Følg vegen oppover fra Ånegga (tidligere kalt Flåsetra) (640 m) de 5 kilometrene til Heldalssetrin (ca 820 m), først gjennom blandingskog av bjørk og furu, senere åpen bjørkeskog og myr. Stien over bandet mellom

Ondusfjellet og Gråfjellet mot Jøldalshytta går i lett, småkupert terreng med rygger, små søkk, store steiner og mange småbekker. Ned mot hytta er det større moreneavsetninger, bl.a. ved Ondustjønnen, som er drikkevannskilden for Jøldalshytta.

Du kan også kjøre bil inn bomvegen til Heldalssetrin og parkere der.

Reindrift i Trollheimen

Tamreindrift er ei tradisjonsrik næring i Trollheimen, der det til langt opp mot vår tid i tillegg har streifet villrein. Dyreholdet har langt på veg foregått i områder som ikke har vært næringsmessig utnyttet på andre måter. Konflikten har det imidlertid oppstått i randområdene mellom fjellbeite og gårdenes utmark, der bøndene har følt tamreindriften som en trussel – mens reineierne på sin side har ment at bøndene har beveget seg inn på deres terreng. Om rettighetene i de to fjellområdene har det i nyere tid pågått lange rettssaker før staten har gjort endelige vedtak om beiterettigheter. For Trollheimen er rammen for bestanden satt til 1600 vinterdyr. På slutten av 1980-tallet ble det gjort en ny regulering av tamreindriften, med vår- og forsommerbeite i et område øst for Follsjøen/Gråsjøen og en seinere forflytning på sommeren og høsten til vest for disse sjøene samt til sentrale deler av fjellområdet, i et belte mellom Gråsjøen og

Gjevilvatnet. Vinterbeite skal foregå i søndre del av Trollheimen, omkring Kråkvasstind, i Okla-/Storhornet-området eller i Grythatt-området. Også områder øst for Orkladalen, Iglfjellet og Grefstadfjellet tas i bruk til beite vinters tid. Flytting skjer etter bestemte ruter, og det er opprettet plasser både for slakteuttak og kalvemerking. De to reinerfamiliene i Trollheimen har tilhold på Nerskogen, der slakting, merking etc. foregår.

De som treffer på rein i fjellet bør ikke forstyrre dyrene. Særlig viktig er dette på varme sommerdager da reinen går høgt i terrenget for å holde plagsomme insekter unna. Reinen må også få ro i vintersesongen med knappe beiteressurser og i kalvingsperioden på våren. De som møter reinflokker som drives i forbindelse med flytting, merking eller slakting, bør forholde seg helt i ro og la reinen passere for å unngå oppsplitting av flokken.

❄ Rute JØ 2-v

NERSKOGEN VED ÅNEGGA – JØLDALSHYTTA

12 km _____

Ikke kvistet

Vegen over Nerskogen er et godt utgangspunkt for turer til Trollheimen vinters tid for dem som bruker bil. Et vanlig startpunkt for turer over mot Jøldalshytta er området ved Ånegga, omtrent midt på Granasjøen nord i Nerskoggrenda.

Det er fint å ta ut fra området der setervegen mot Heldalssetrin tar opp. Her er det parkeringsplass. Det er ofte gode spor opp fra hytteområdene, bl.a. på sørsida av setervegen om Minillkroksetrin. Men stol ikke på at alle spor går i retning Jøldalshytta, men orienter selv. Kjørevegen (bomveg) fra Ånegga (650 m) innover til Heldalssetrin (810 m) brøytes i sesongen og da er det parkeringsplass her. Fra setrene drar du over bandet mellom Gråfjellet og Ondusfjellet (870 m) og i småkupert terreng ned gjennom skogen til Jøldalshytta (739 m). I nedkjøringa er det en del små bratte partier hvor det kan gå små skred i særlig rasfarlige perioder.

Med utgangspunkt lenger sør på Nerskogen kan det være greiest å ta over til Minillamyrene og ta vest for Gråfjellet og inn på kvistaruta for Gjevilvasshytta (tute JØ 1-v) fram til Jøldalshytta.

❄ Rute JØ 2-s2

NERSKOGEN VED FJELLHEIM – JØLDALSHYTTA

3 1/2 timer _____

Seterveg fra Fjellheim til
Minilla. Derfra vardet sti

Turen fra Fjellheim sentralt på Nerskogen over til Jøldalshytta er en fin starttur når du skal til fjells i Trollheimen og kommer med bil. Det går også skolebuss over Nerskogen mellom Oppdal og Orkdalen.

Følg setervegen fra Fjellheim (ca 700 m) fra sør for kirka over Sørøyåsen (ca 820 m) fram til Minilla (ca 780 m) som krysses med heise-stol. Herfra stiger ruta opp øst for Svartdalssetrin og opp mellom Vardhøa og Grønli-fjellet (ca 1030 m). Utsikten er flott bakover mot Minilldalen. Ruta går høgt og lett i småkupert, tørt terreng innunder østsida av Gråfjellet fram til utsikten etterhvert åpner seg mot Jøldalen. Ruta fra Ånegga (tidl. Flåsetra) og Heldalssetra (rute JØ 2-s1) møter du vel en kilometer før du er framme på Jøldalshytta (739 m).

Heisestolen over Minilla, på ruta fra Fjellheim på Nerskogen til Jøldalshytta, er en av de få som er igjen av slike heisestoler. Foto: Erik Stabell

❄ Rute JØ 3-v

OPPDAL – JØLDALSHYTTA om Blåøret, Eldåa og Nerskogen

35 km
Ikke kvistet

Ruta går over Blåormmassivet rett nord for Oppdal, krysser Nerskogen langt sør og tar inn på ruta fra Gjevilvasshytta mot Jøldalshytta.

Se beskrivelse for ruta Oppdal – Gjevilvasshytta over Blåøret (rute GJ 1-v2) fram til toppen av Blåøret (1640 m). Fra Blåøret tar du mot nordvest ned dalen. Drei rundt sørryggen fra Brattskarven (1300 m) og ta opp dalsøkket til Svarttjønnå (1257 m). Renn nordover Storkvolve (1130 m) mellom Rundhaugen og Håkårstjønnå og ta ned til Nerskogen (720 m) langs Eldåa. Alpinanlegget på Nerskogen ligger litt lenger nord. Dra over bandet sørvest for Ørnkjellhaugen (870 m) og ned på Minildalsmyran (800 m). Her er det ofte spor som fortsetter opp forbi Solhaugtjønnå (874 m) og inn på ruta mellom Gjevilvatnet og Jøldalshytta (rute JØ1-v1).

For denne ruta finnes det også mange varianter. Det er f.eks. en fin tur å ta ned fra Storkvolve langs Leverdalen. Terrenget er kronglete ned gjennom skogen mot Gunnesetra. Granmagasinet vil vanligvis være fin å krysse selv om den vinters tid er nedtappet. Fra Granmagasinet mot Jøldalshytta, se rute JØ2-v.

Drar du motsatt veg og skal fra Jøldalshytta mot osen av Gjevilvatnet eller mot Skardalen, f.eks. som en avslutning på en påsketur, er det en fin tur å følge kvistaruta mellom Jøldalshytta og Gjevilvasshytta (rute JØ1-v1) fram til Høghøa (950 m), men herfra ta østover forbi Grøntjønnå (937 m), dreie

sørøver inn langs Langtjønnå (916 m) og ta opp til Gråhåmmårtjønnå (1069 m). Herfra kan turen legges uavhengig av preparerte spor framover Bårdsfjellet og ned lia til løypa langs Gjevilvassvegen. Merka og preparerte spor passerer Gråhåmmårtjønnå og tar ned mot osen av Skarvatnet (869 m). Det går løyper videre sørøver Skardalen mot Grøtsetra og Storlökkja og sørvestover mot Gjevilvassdalen. Turen helt fram til Gjevilvassosen er ca. 30 km. Turen helt fram til Vognill forbi Storlökkja og videre ned til riksveg 70, der bussen mellom Oppdal og Sunndalsøra passerer, er noen km lenger.

Rute GJ1-v3 beskriver turen i lia videre helt fram til Oppdal sentrum.

❄ Rute JØ 4-s

GRINDAL / KLEVA (JØLHAUGEN) – JØLDALSHYTTA

5 timer, 1 1/2 time fra Kleva

Seterveg til Jølhaugen,
traktorveg de siste 4 km

Den vanligste starten på turer i Trollheimen med start på Jøldalshytta er å kjøre bil til Kleva (Jølhaugen). Ruta helt nede fra Grindal er mest aktuell i forbindelse med start eller avslutning på turer i Trollheimen med busstransport gjennom Orkdalen.

Ta opp den gamle bygdevegen fra Grindal (ca 250 m) i bratte slyng opp av dalen og følg den vestover. Etter ca 5-6 km kommer den gamle veien inn på anleggsvegen fra 1980-tallet (vasskraftutbygginga av Grana) (420 m). Følg Jøldalsvegen forbi setre og hyttegrender gjennom blandingsskog av bjørk og furu til vegetasjonen blir snauere fram mot Kleva (Jølhaugen) (740 m). Litt før Kleva åpner landskapet seg mot Jølvatnet, Trollhattamassivet, Geithetta og Svarthetta. Ved parkeringsplassen på Kleva er det slutt på biltrafikken og merkinga følger trivelig traktorveg de siste 4 km sør for Jølvatnet fram til Jøldalshytta (739 m).

Mens det vanligste er å kjøre bil inn setervegen/anleggsvegen til Kleva (Jølhaugen) (bomveg). Anleggsvegen tar av fra Nerskogvegen i stigninga opp fra Grindal ved skilt mot Jøldalshytta.

❄ Rute JØ 4-v

VAULAN / KLEVA (JØLHAUGEN) – JØLDALSHYTTA

8 / 4 km
Ikke kvistet,
men vanligvis gode spor

Også for skiturer er Kleva (Jølhaugen) det vanligste utgangspunktet for start og avslutning på skiturer i Trollheimen om Jøldalshytta. Turen fram til Jøldalshytta er flat og kort, og gjøres greitt unna f.eks. på en seinvinters kveld. Veggen fra Grindal i Orkdal om Nerskogvegen mot Jøldalen er vanligvis brøytta opp til Vaulan ved Meåsvollen, ca 8 km før Jøldalshytta. Fram til Kleva (Jølhaugen) brøytes det vanligvis opp i god tid før påskeuka.

Det er som oftest spor inn til hytta på seinvinteren. Fra parkeringsplassen ved Jølhaugen følger løypene gjerne setervegen forbi hytter og setre i trivelig bjørke- og furuskog inn til Jøldalshytta. Den første Jøldalshytta fra 1907, som nå er privat hytte, ligger i setergrenda Jølhaugen og passerer på veg inn ca en halv km etter parkeringsplassen på Kleva.

Setertunet "Sladderhaugen".
Foto: Jonny Remmereit

Jerpstosetrin. Foto: Erik Stabell

Rute JØ 5-s

JØLDALSHYTTA – Å I MELDAL

ca 24 km 7 - 8 timer
Vardet / merket rute,
siste del bygdeveg ned til Å.
Nymerket rute ca 2005

Ruta passer som avslutning på turer i Trollheimen ned til bussforbindelse i Orkdalen. Ruta går i åpent fjellterreng, over store myrområder og hei- og fjellskogsterreng og avsluttes langs seter- og bygdeveger nede i granskogen og jord-brukslandskapet i Orkdalen. Den følger delvis gamle ferdssveger og seterstier og passerer gjennom hytteområder og vakre seterlandskap. Ned mot seterområdene følger ruta turstier som grendelaget i Å har ansvaret for. Det er noen kilometer etter seterveg på slutten av turen. Turen kan også gås som start på turer i Trollheimen, men er tyngre å gå den vegen.

Følg mekringa etter setervegen om setergrenda Jølhaugen og fram til parkeringsplassen på Kleva (740 m). Ta ned langs den gamle anleggsvegen nordover mot Jøla. Merkaruta går på østsida av Jøla til Jølkroken (650 m) og

tar langs gammel sti over mot Trongdalen. Ruta passerer rett sør for høgden 694 og tar gjennom et hyttefelt og etter hytteveger et stykke før den passerer over åsryggen (600 m) mot Aunslettet nede i lia på vestsida av Druggudalen. Her passerer Jøldalsvegen rett på andre sida av elva. Ruta går etter gamle seterstier innunder Rotåsen høgt oppe i lia over elvedalen nordover til Jerpstosetrin (420 m).

Fra Jerpstosetrin er det ca 7 km etter seterveg på sørsida av Resdalen ned til Å. Merka sti følger denne vegen et stykke, men tar innom seterlandskapet fra Druggubakken og østover til Båggåvollstera, der merkinga tar slutt. Følg setervegen de siste 4 km ned til Å (160 m) med riksveg 700 mellom Berkåk og Orkanger.

Rute JØ 6-s

RESVATNET – JØLDALSHYTTA

4 timer
Vardet

Ruta passer som en kort start eller avslutning på fotturer i Trollheimen, med bruk av privat bil inn vegen over Resvatnet (parkering) fra Å i Orkdalen til Rindal.

Følg merkinga på sørsida av Resvatnet (474 m), først på veg noen hundre meter, siden sti, i bru over Resa og oppover langs Raudbekken i blandet skog av bjørk og furu. Oppe ved Raudfjellvatnet (710 m) er du oppe av skogen, og fortsetter i fint og småkupert fjellterreng fullt opp av små søkk, rygger og hauger oppover forbi Langtjønna og framover forbi Grønlihåmmåren. Du er oppe i nesten 900 m før terrenget heller nedover igjen mot Jøldalshytta. Stien går over Litlfjellet og vest for Jølvatnet (710 m) og kommer inn på merkarutene fra Trollheimshytta og Gjevilvasshytta rett sørvest for hytta (739 m)

Rute JØ 6-v

RESVATNET – JØLDALSHYTTA

Ca. 13 km
Ikke kvistet

Vegen om Resvatnet fra Å i Meldal til Rindal er et godt utgangspunkt for start på vinterturer i Trollheimen for dem som kjører bil.

Fra parkeringsplassen noen hundre meter sørøst for Resvatnet (500 m) er det vanligvis spor som går ut rett sør for vatnet og opp gjennom skogen langs Raudbekken. Fra Raudfjellvatnet (710 m) følges dalsøkket opp til småkupert landskap forbi Langtjønna (Halvfortjønna) (810 m), vest for Grønlihåmmåren og ned til Jøldalshytta (739 m).

Hvis du vil følge selve Jøldalen oppover til hytta, tar du av langs ikke brøyta kjøreveg rett sørøst like etter parkeringsplassen (500 m), i bru over Resa der Resa og Jøla løper sammen (480 m) og tar sørøst om Hattan, forbi Åsetra (590 m) og på vestsida av Jøla oppover til Jølvatnet (710 m). Dra over vatnet og fram til hytta.

Gamle Jøldalshytta

I den vestre delen av setergrenda Jølhaugen ligger den eldste Jøldalshytta. Den ble bygget i 1907 og ble avløst av den «nye» hytta i 1917. Den gamle Jøldalshytta er nå privat hytte.

Den første Jøldalshytta ble tatt i bruk i 1908.
Foto: TTs bildearkiv

❄ Rute JØ 7-v

JØLDALSHYTTA – STORÅS I MELDAL om Resvatnet

Ca 30 km
Ikke kvistet

Turen fra Jøldalshytta og fram til Storås i Meldal kan være aktuell hvis du skal ned fra Jøldalshytta på veg heim fra fjellet til buss i Orkdalen. Dette er en flott skitur i variert fjellterreng. Turen tar over Resvatnet og passerer Resfjellet på vestsida.

Følg ruta mellom Jøldalshytta og Resvatnet (rute JØ 6-v). Ta over vatnet (474 m), opp forbi det freda seterlandsbytuget Vålaskaret (500 m), i bratt og kløftet terreng over Snipvatna (673 m) og over ryggen ut fra Resfjellet. Her ved Småfjella (780 m) åpner utsikten seg utover det flate og åpne fjell-, skog- og myrlandskapet mot Orkdalen. Dra ned fra ryggen langs et bekkesøkk, kryss Ljosåa der den kommer ut av kløfta og ta forbi Høa. Her kommer du inn i Høgkjølen/Bakkjølen naturreservat.

Passeringa av Resfjellet kan også gjøres lenger vest ved å dra parallelt med kjørevegen over Vålaskarkjølen (550 m) og ta inn over Ljosådalen (450 m) vest for Romundhaugen. Eller turen kan tas i kupert og bratt terreng over selve Resfjellet (1161 m).

Fra Høa drar du forbi Mosbrunnsetra (554 m) og vest og nord for Litlfjellet (500 m), hvor du treffer på en veg som ikke er brøyta. Langs denne vil det som oftest være snøskuterspor fram til hyttene nord for Litlfjellet. Her vil det vanligvis også være skispor som fortsetter opp mot Jøngfjellet. Vegen opp fra idrettsplassen på Storås er vanligvis brøyta fram til parkering ved vegkrysset mellom Hauklia og Rønningsåsen. Det meste av utfarten på ski går ut herfra, og en kan ikke regne med å finne ski- eller snøskuterspor langs vegen. Det er vel 3 km ned langs brøyta veg til idrettsplassen på Storås (130 m). Den går først flatt mot øst på nordsida av Toråslåttåsen, så nedover mot nord innunder Rønningsåsen. Ved Storås passerer riksveg 701. Bussen mellom Surnadal og Trondheim går på riksveg 65, som kommer ned knapt 1 km lenger nord.

Ut fra Jøldalshytta. Foto: Odd Harald Eriksen

❄ Rute JØ 8-v

RINDAL – JØLDALSHYTTA

30 km
Ikke kvistet

Riksveg 65 med bussforbindelse mellom Trondheim og Kristiansund går forbi Rindal, så Rindal er et godt start- eller slutt punkt for vinterturer i Trollheimen. Det går jevnt oppover i gran-, furu- og bjørkeskog de første 5-6 km, ofte etter spor, så er du oppe i åpent fjellterreng. Ruta tar nedom Helgetunsetra og over til Jøldalshytta i terrenget mellom Resvatnet og Rinnhatten.

Lokal veg tar opp fra vegen gjennom Rindal sentrum fra Saga skystasjon, rett vest for den høge brua over Rinna (100 m). Bussen følger riksvegen og stopper i krysset ved Bolme, ca 2 km lenger vest. Følg lokalvegen i retning Langlia forbi Lia og videre opp skogsvegen på østsida av Bølu. Vegen kan være brøyta et stykke oppover. Her går det ofte spor, bl.a. til hytteområder lenger oppe. Ta over Litlbølu oppe ved skoggrensa (500 m) og på sørvest-

sida av elva til området mellom Litltrollhøtta og Gaddfjellet (820 m). På godt føre er det en lang, slak og fin utforkjøring ned langs Trollhøttbekken til Helgetunsetra (570 m). Både turen på vestsida av Rinda over store Storrindvatnet (775 m) og gjennom Åkerdalen (960 m) og turen lenger øst forbi Raudfjellvatnet (710 m) og om Grønlihammaren (over 880 m) fram til Jøldalshytta (739 m) er fine turer. Turen forbi Raudfjellvatnet er den mest varierte, mens ruta om Storrindvatnet vel er den enkleste å finne fram etter i dårlig vær. Oppe i Åkerdalen er det kvistarute fra Trollheimshytta mot Jøldalshytta i påska.

Denne ruta kan også gås om sommeren, men er en meget lang tur. Det anbefales da å følge sommerruta fra Rindal mot Trollheimshytta (rute TR 3-v) til vest for Gaddfjellet, følge fjellryggen mot sørøst forbi toppen 874 m og ta ned dalen langs Trollhøttbekken fram mot Helgetunsetra (570 m). Litlrinda krysses vanligvis lett, mens det er bru over Rinda rett ved setra. Ta videre sørøstover opp gjennom trivelig myr- og furuskogsterreng. Ruta mellom Resvatnet og Jøldalshytta (rute JØ 6-v) nås etter passering på nordsida av Raudfjelltjønnna (710 m).

Varm septemberrast på toppen av Svarthetta.
Foto: Erik Stabell

❄ Rute JØ 9-s

SVARTHETTA FRA JØLDALSHYTTA

7 timer opp og ned
Ikke vardet

Svarthetta ligger på den nordligste utløperen fra det sentrale fjellmassivet i Trollheimen med Blåhø som den høyeste toppen. Det er den nordligste av toppene på topplatået som er høgest, 1548 moh.

Se beskrivelsen for ruta fra Gjevilvasshytta til Jøldalshytta over Svarthetta (rute JØ 1-s2). Turen til toppen kan også gås fra vardinga mot Gjevilvasshytta, over Skrikhøa, over Kjøløen og opp rampen sør for Svarthetta opp til vatnet 1346 m og til toppen fra sør. Sørstryggen ut fra Svarthetta er også så slak at den kan gås til toppen.

❄ Rute JØ 10-v

TROLLHETTAS ØSTTOPP FRA JØLDALSHYTTA

21 km fram og tilbake
Ikke kvistet

Trollhetta er et fjellmassiv med tre topper som kranser den dype botnen med Trollauget i bunn, 5 – 600 meter under toppene. Det er bare østtoppen som er fin å gå vinters tid.

Følg ruta mot Trollheimshytta om Rinnvatna (rute TR 1-v1) opp i Åkerdalen (960 m) og dra herfra inn dalsøkket mellom Langfjellet og Piksteinhøa (1200 m). Eller du kan ta mer direkte og brattere opp på Langfjellet omtrent langs sommervardinga. Fra Langfjellplatået tar du vestover opp den brede ryggen til østtoppen (1522 m).

De to andre toppene av Trollhetta kan også bestiges vinters tid, men noen fin tur er det ikke. Stortoppen og midttoppen bør bestiges fra vest fra platået oppe i lia mellom Gråsjøen og Trollhetta som nås fra nord. Følg omtrent langs sommervardinga fra dette platået og bratt opp til stortoppen. Ta videre over til midttoppen. Nedrennet tilbake samme veg vil normalt være vanskeliggjort av at det legger seg lite snø på vestsida av fjellet.

Overgangen fra østtoppen til midttoppen er meget bratt. Det er normalt fare for ras oppunder midttoppen. Skråninga er utsatt for flaksnøskred og det danner seg hengeskaavl utfor kanten av midttoppen. Denne overgangen bør derfor ikke gås. Dersom noen vil gå den, må forholdene være helt rastrygge og det må være liten skavldannelse. Det er for bratt til at ski kan benyttes opp skråninga. For å kunne vurdere forholdene, bør passasjen gås fra østtoppen mot midttoppen.

❄ Rute JØ 11-v

JØLDALSHYTTA – VASSENDSETRA / BÅRDGARDEN om Svarthamran, vest for Blåhø, om Fagerlitjønna og Hyttedalen

28 / 31 km
Ikke kvistet

Dette er en langtur. Turen går over hele det sentrale høgfjellsplatået i Trollheimen. Den går mellom toppene i massivet og gir flott og vekslende utsikt på hele turen. En enda mer spektakulær variant er også ta oppom toppene Svarthetta, Blåhø og Gjevilvasskamman.

Følg ruta mot Trollheimshytta om Svarthamran (rute TR1-v3) fram til stakinga over Svarthamran. Følg stakinga ned til innerst

i Slettådalen (1100 m) og ta nordom den nederste av Slettådalstjønnin (1156 m) og Fossådalsvatnet (1188 m). Passer ryggen som løper ut nordover fra Riaren litt høyere enn sommervardinga som passere her. Her har du Fossådalen rett under deg. Ta over den nederste Fagerlitjønna (1126 m), og skrå langs sommervardinga opp til bandet (1380 m) mellom Gjevilvasskamman og Storlifjellet. På nedrennet til Hyttedalen anbefales å krysse ned langs sommervardinga. Den tar ned det eneste området som er helt rassikkert. Kjør ned i korte krysninger hvis det er rasfare. Store krysninger kan bringe deg bort i mer rasfarlige områder. Fra nede i Hyttedalen (950 m), følg ruta fra Trollheimshytta mot Vassendsetra eller Bårdsgarden (rute VA 2-v).

Denne turen er så lang at den bare passer på lett føre. Turen kan også legges over toppene på Svarthetta, Blåhø og Indre og Midtre Gjevilvasskam. Det blir en tyngre tur, men med fantastiske utsikter langs hele ruta.

Trollheimshytta er et naturlig knutepunkt for turer i Trollheimen. Foto: Trond Emblemsvåg

TROLLHEIMSHYTTA

TT, 537 moh.

**Betjent, 80 senger, strøm, dusj
Selvbetjent utenom betjent sesong
26 senger**

Ligger lunt til i storfuru- og bjørkelandskap med vid utsikt til fjellmassiver og topper som kranser Folldalen. Snota er den største majesteteten, høyt hevet, men noe tilbaketrukket, over dalen.

Historikk

Et meget godt bevart gammelt turisthytteanlegg. Hytta ble innviet 15. juli 1890. Utvidet mot med peisestue i 1915 og med spisestua i

1952. Selvbetjeningskvarteret ferdig i 1989. Utvidelse og ombygginger med ny kjøkken- og betjeningsavdeling åpnet i 1994.

Dagsturmultipheter

Dagsturmultipheter til ulike steder i dalen: Svartåmoen naturreservat, bautaen over dalens første beboere ved Folla, Slettåfossen og en rekke setre. Turen til Snota er en av landets fineste toppturer. Fiskemultipheter bl.a. i Folla, Svartåa og Bossvatna.

Rutenett og adkomst

Hytta ligger sentralt i Trollheimen med Jøldalshytta, Gjevillvasshytta, Vassendsetra, Bårdsgarden og Kårvatn som naboer. Lettest adkomst via Surnadal og bomveg opp til Gråhaugen ved Gråsjøen (dels brøytet til

Gråhaugen eller til Follsjøen). Fra Gråhaugen på østsida av sjøen 14 km til hytta eller med båtskysse over sjøen. En annen multiphet er fra Rindal, etter tradisjonsrik, gammel merkarute. Alle nabohyttene med unntak av Vassendsetra, ligger ved veg og Trollheimshytta kan nås på en dag fra mange utgangspunkter.

*Hyttas hovedinnngang.
Foto: Tore F. Lie*

*Trollheimshytta slik eldre turgåere vil huske den.
Foto: Leif Tvedt.*

Fra peisestua. Foto: Jonny Remmereit

Rute TR 1-s1

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Geithetta

6 timer ~~~~~
Vardet

Ruta går først i snaut terreng, seinere i bjørkeskog nedover dalen. Før dalen snevrer av inn mot det trange partiet av Svartådalen, tar ruta opp i jevn stigning over Geithetta med praktfull utsikt over mot Trollhettas topper. Det går brattere ned til Trollheimshytta.

Merkinga følger traktorvegen flatt vestover forbi Haugasetra (740 m), inn på stien forbi Hosetsetra, fram til traktorvegen igjen etter et par km, over elva i bru og fram til Retåssetra (690 m). Vel en km etter setra deler merkinga seg etter brua over Litlsvartåa (700 m). Ruta over Geithetta tar bratt opp noen store grusavsetninger med dyregraver. Herfra stiger det jevnt opp mot den nordligste av Geithettas rygger med utsikt rett over mot Trollhettas tre topper og botnen «Trollauget». Stien følger ryggen i stort sett lett terreng vel en km før det går jevnt og bratt ned til Trollheimshytta (537 m).

Rute TR 1-s2

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA om Svartådalen

6 timer ~~~~~
Vardet

Ruta følger dalen ned til Trollheimshytta. Dette er en meget vakker tur i godt vær med en spennende vegetasjon og fine badekulper nedover langs Svartåa. Den er ikke fin å gå i regnvær, fordi høy og frodig vegetasjon da gjør turen til en våt opplevelse.

Ruta ned Svartådalen tar av fra ruta over Geithetta etter brua over Litlsvartåa (700 m). Fra å være en åpen seterdal med åpen fjellbjørkeskog, snevrer dalen seg inn mellom Geithetta og Trollhetta. Etter ca 3 km kommer du inn i Svartåmoen naturreservat. Skal du gjøre opp bål, ta med ved utenfra. Det er ikke lov å ta ved i naturreservatet. Bjørkeskogen i dalen er dels meget høy med frodig undervegetasjon (høgstaudebjørkeskog). Nedover langs elva finner du de fineste raste- og badeplasser du kan ønske deg. Enkelte vintre går det store snøråsar fra Geithetta og Trollhetta som river med seg trær, stein og jord. Både disse rasområdene og den frodige vegetasjonen gjør at stien i dalen jevnlig må ryddes. Svartåa går for det meste som en rolig flod, og går utfor i stryk først der den helt nede mot Folldalen skjærer seg ned i en djup kløft. Her (600 m) tar stien opp fra elva, og du kommer ut i den vide Folldalen som kranes av de fine fjellformasjonene med Snotamassivet som det mest markerte rett fram. Merkinga går gjennom det trivelige, vekslende storfuru- og myrlandskapet fram til hytta (537 m).

Brua over Slettåa ble tatt av vannmassene 14. august 2003 klokken 13:10. Tilbake på elvebredden sto tre tyske vandrere som ikke kom seg tilbake til Trollheimshytta. De var ved godt mot og ble bedt om å ta seg inn i Follbu eller Litjsetra.

Foto:
Sigmund Sørgerjd

Storflommen i 2003

Et voldsomt regnvær skapte storflom i Trollheimen i midten av august 2003. Regnet startet om kvelden onsdag 13. august og fortsatte om natta og utover neste dag. Størst var nedbøren i de midtre, vestre og nordvestre delene av fjellområdet. Særlig ble traktene omkring Trollheimshytta sterkt berørt. Flommen bidro til store endringer i elveløp og påførte betydelig skade på bruer. Trolig kom det så mye som 150 millimeter nedbør i løpet av 24 timer i dette området. Flere bruer forsvant i vannmassene. De viktigste av disse var Slettåbrua ved Trollheimshytta, brua over Slettåa ved Sæterhaugen, brua over Litl-Svartåa ved elvemøtet med Svartåa på ruta Trollheimshytta - Jøldalshytta og "Saubrua" over Svartåa, der ruta fra Trollheimshytta mot Gråsjøen og Trollhetta krysser elva. I flommen endret Slettåa løp, til et nytt leie nærmere Trollheimshytta. Elva brøt ut like ovafor den gamle Slettåbrua etter at store mengder morenegrus (ca. 3000 kbm) hadde lagt seg opp og stengt det gamle løpet. Det nye, til dels dype hovedløpet, som etter

sommeren 2003 går mellom Alvstusetra/Langlisetra og Trollheimshytta, har trolig vært leie for Slettåa for flere hundre år siden. Ingen personer kom til skade i den dramatiske flommen, men helikopter ble satt inn for å evakuere bl.a. en gruppe turister som var strandet på ei øy mellom det gamle og det nye løpet i Slettåa. I løpet av ettersommeren /høsten 2003 ble de viktigste bruene bygd opp igjen. I Slettåa ble det bygd ny bru over det nye elveleiet, rett øst for den gamle brua.

Selv om skiftet av elveleie - "elvebruddet" - skjedde innen ei naturlig elvevifte i et naturreservat, fikk grunneier tillatelse til å bygge en forbygning mot det nye løpet og grave ut igjen det gamle. Så etter omfattende anleggsarbeid høsten 2006, går igjen Slettåa i det gamle løpet. Og TT, med god bistand fra lokale krefter, har igjen vært nødt til å bygge ny bru over Slettåa - .

Litt.: TT-årboka for 2004 har flere artikler om storflommen.

På vei opp på østtoppen av Trollhetta. Foto: Erik Stabell

❄️ Rute TR 1-s3

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA over Trollhetta

9 timer
Vardet

Dette er den flotteste av de varda rutene i Trollheimen. Trollhetta har tre toppar som kranser den djupe botnen ned mot Svartådalen med det intenst blå, men ofte delvis islagte tjernet Trollauget, 600 meter under toppene. Botnen kalles Litlhelvete. Ruta har stor høgdeforskjell, er tung og har et par luftige partier. Men folk med vanlig turerfaring vil ikke ha problemer.

En kilometer vest for Jøldalshytta (739 m) tar vardinga av fra ruta nedover dalen og stiger bratt opp på Langfjellet (1250 m). Stien går

flatt framover langs kanten av Langfjellet før den retter seg mot Trollhetta-massivet og stiger opp til østtoppen (1522 m). Ned i skaret mot den midtre toppen (1470 m) passerer stien et luftig parti med god utsikt ned til Trollauget. Storura opp mot midttoppen (1596 m) er bratt, stor og løs og kan være sleip i regnvær. Går du motsatt vei, ned ura, må du sette beina forsiktig. Ura ned mot neste skaret (1470 m) og opp til stortoppen (1616 m) er slakere og finere å gå. Nedstigninga mot Trollheimshytta er drøy, men den fantastiske utsikten over Folldalen og Snota, Neådalssnota og alle de andre toppene, gjør at alt går lettere. Stort sett går stien i lettgått løsmasse og ur, men det er også noen partier med mer ustødig storsteinsur. Mot skogen går stien nedover en bratt grusavsetning før den slaker ut i storfuru- og myrterrenget i Folldalen. Her er vi inne i Svartåmoen naturreservat. Stien krysser Svartåa på bru knapt to kilometer etter at den er kommet ned i furuskogen. Her møtes stien fra Gråsjøen (rute TR2-s2). Det er vel 1 km i storfuru- og myrterrenget opp til Trollheimshytta (537 m).

❄️ Rute TR 1-v1

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA om Rinnvatna

20 km
Kvistet

Turen nord for Trollhetta-massivet langs vatna som ligger innunder Rinnhatten er den mest brukte vinterruta mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta. Den kvistes til påske.

Dra ut fra Jøldalshytta (739 m) mot nordvest gjennom Åkerdalen (960 m) og ta ned sør for Storrindvatnet (775 m). Dersom du kommer motsatt veg i usiktbart vær og uten kvisting, må du være nøye med orienteringa når du skal fra Storrindvatnet og opp i Åkerdalen. Her er det lett å ta for tidlig opp langs Urvasbekken. Følg Langvatnet (797 m), Tangvatna og Kvernabekkvatnet (793 m) fram til Folldalen. Her nede i lia mot skogen stopper kvistinga. Start nedkjøringa rett sør for Kvernabekken. Kommer du for høgt, kan det bli vel bratt og ulendt borte i lia. Utforkjøringa ned furulia er flott med Gråsjømagasinet (483 m) rett nedenfor og Snotamassivet som bygger seg opp bak Bossvasshøgda. Dra langs østsida av Folla oppover dalen. Her er det ofte gode spor i sesongen. Svartåa går enkelte år åpen, men kan da krysses på brua som ligger ca en halv km oppstrøms samløpet med Folla. Gå myrene oppover til Trollheimshytta (537 m). Det er også et fint alternativ til denne turen å dra nordom Rinnhatten og forbi idylliske Stomprødsetra.

På ruta mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta. En av dagsetappene på den populære turklassikeren "trekantene". Foto: Lillian Svingen

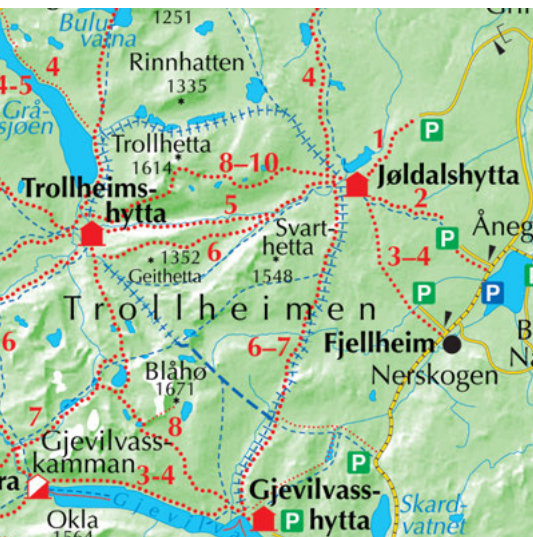

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA om Rinnvatna

9 timer —
Ikke vardet

Også sommers tid kan turen langs dalen nord for Trollhettamassivet være et fint alternativ. Turen tar inn langs de store vatna innunder Rinnhatten og tar utfor lia ned i Folldalen innerst ved Gråsjøen, ca 5 km nedafor Trollheimshytta.

Følg vardinga mot Resvatnet fram til Litlfjellet (825 m) og ta av inn Åkerdalen (950 m) og skrå nedover mot Storrinnvatnet (775 m). Det er lett å gå på sørsida av Langvatnet, Tangvatna og Kvernabekkvatnet (793 m). Her er det mange fine fiskemuligheter. Framme på kanten mot Folldalen åpner utsikten seg mot alle fjellene rundt. Snotamassivet ligger rett fram. Dra på skrå ned i Folldalen fra Kvernabekkvatnet. Nede i den storvokste furuskogen mot Gråsjøen kommer du inn på stien langs vatnet (483 m) fra Gråhaugen (rute TR 2-s2) og følger den fram til Trollheimshytta (537 m).

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA om Finnskaret

16 km ~~~~~ bratt nedrenn
Ikke kvistet

Dette er den korteste vinterruta mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta. Turen går dalen nedover, inn Litlsvartådalen mellom Geithetta og Svart-hetta, over Finnskaret og ned til Trollheimshytta via munninga av Slettådalen.

Følg dalen sørvestover fra Jøldalshytta (739 m). Ta slakt oppover fra Retåssetra (690 m). Hold unna Litlsvartåa der den fosser ned i gjelet mot samløpet med Svartåa. Følg Litlsvartådalen inn til den begynner å stige (880 m) opp mot Finnskaret, bandet mot Slettådalen (1120 m). Renn på skrå nedover sida innunder Geithetta og ta gjennom søkket (960 m) på oppsida av en liten kolle ved ei lita tjønn. I lia her er det fra gammelt av satt opp noen siktevarder for vinterturer. Renn ned til der Slettådalen munner ut i Folldalen (780 m). Herfra er det glissen bjørke- og furuskog på høgre side av Slettåa ned til Trollheimshytta (537 m). Hytta kan være vanskelig å finne, så skjermet som den ligger nede i skogen.

Fra ytterst i Litlsvartådalen er det også en fin tur å følge sommervardinga over Geithetta (1300 m) (rute TR1-s1) og krysse bratt ned til Trollheimshytta (537 m). Denne varianten er finest motsatt veg. Utforkjøringene fra Geithetta mot Jøldalshytta er slakere og finere enn motsatt veg.

Den opprinnelige stallen – “Hoppogubbens hall”, nå kalt “Johan-stuggu” – på sin nye plass.
Foto: Trond Emblemsvåg

Stallen på Trollheimshytta

Lenge foregikk all transport til Trollheimshytta med hest. Turen var så lang at den ikke lot seg gjennomføre på én dag. Om sommeren gikk det med to dager på turen, om vinteren tre dager. Før 1920, da det var fastboende på Liagarden, kunne hestene settes inn der. Men da den siste gården i Folldalen ble fraflyttet, ble det behov for en stall på Trollheimshytta. I 1920 ble en bygning på Langlisetra kjøpt inn, og året etter ble den satt opp nord for turisthytta, innredet med stallplass for fire hester. I tillegg ble det laget et rom for kjørekarene, med ovn og sengebenker.

TT hadde trofaste kjøpere i denne transporten. Ole K. Løset fra Rindal holdt på i hele 30 år, fra 1930 til 1947. Han ble etterfulgt av Modulf Moen fra Surnadal – på ei tid turisttrafikken økte betraktelig. I høgsesongen om sommeren måtte han ta to turer i uka for å holde tritt med forbruket på Trollheimshytta. Fra Kvammen i Folldalen tok turen inn til hytta 8-9 timer før anleggsvegen ble bygd. Tidlig i 1960-årene begynte TT med motorisert transport, beltebil, til Trollheimshytta. Men hestene var stadig mye i bruk. Modulf Moen kløvet siste gang i 1967. Da hadde stallen til ære for ham for lengst gått under navnet “Hoppogubbens hall”. Under de store bygningsarbeidene på hytta i 1992/93 ble stallen flyttet til sørsida av tunet. Det gamle tømmerhuset ble restaurert og omdøpt til “Johan-stuggu” etter den mangeårige drengen på Trollheimshytta, Johan Bolme.
Litt.: Karl H. Brox: Fjelllets arvesølv.
TTs hytter gjennom tidene, TT årbok 2005.

Museet på Trollheimshytta

På Trollheimshytta har den mangeårige vertinna, Sigrid Nerbu, anlagt et fjellmuseum heilt på egen hand. I to av de bakre rommene på hytta er det samlet mange minner fra de nesten 120 åra hytta har eksistert. Sigrid Nerbu begynte siitt virke på Trollheimshytta som vertinne sommeren 1989. Hun fant snart mye gammelt og velbrukt utstyr på den da 99 år gamle hytta. Noe var stuvet vekk i kjeller og på loft, mens andre ting fortsatt var i bruk. Hun så raskt verdien i dette og var ikke i tvil om at det måtte tas vare på. Uten noen plan til å begynne med, gjemte hun unna en del gjenstander som hadde tilknytning til hytta og fotturismens historie.

Da Trollheimshytta i åra 1993/94 gjennomgikk en omfattende restaurering og utvidelse, ble den opprinnelige boligen for fjellføreren stående ledig. Den hadde siden 1950-årene vært i bruk som matbu og ble nå tatt i bruk til museumssamlingen. Snart hang den gamle skinnsekken til reingjeter og fjellfører Olaf Nergård på veggen, godt slitt etter utallige turer i 1920-åra. Skiene hans, fjellsko og gamasjer kompletterer inntrykket av hvordan en fjelllets traver den gang var utstyrt. Et anna klenodium er en gammel oppgangssag som ble brukt da hytta ble utvidet mellom 1912 og 1915. Et gammelt dobbelt ullteppe er sannsynligvis fra hyttas eldste tid; det gjelder også kjøkkenutstyr som ei kaffekvern og en kaffebrenner, treboller, ei sukkersaks, te- og kakebokser og ei alderdommelig vekt. Historie forteller også kjøttkverna fra den tid det ble slaktet på hytta for å skaffe ferskt kjøtt gjennom sommeren. En separator, en støtting fra tømmerkjøring, symaskin og klesrulle forteller på liknende måte om sjølhushold, mens gamle serviser med reinrosa og gamle vertinne drakter sier litt om hvordan gjestene ble tatt imot på hytta for mange år tilbake.

Gamle TT-årbøker, oppslag, brev og dokumenter som angår Trollheimshytta har Sigrid Nerbu også innlemmet i det interessante og verdifulle fjellmuseet.

❄ Rute TR 1-v3

JØLDALSHYTTA – TROLLHEIMSHYTTA om Svarthamran

22 km
Ikke kvistet

Turen tar opp på den nordlige utløperen fra det sentrale høgfjellmassivet i Trollheimen, innover i retning Blåhø og dreier om Finnskardet eller ned Slettådalen langs den vanlige vinterruta fra Gjevilvasshytta. Fjellryggen fra Svarthetta mot Svarthamran er småkupert og variert og gir en stadig vekslende utsikt nordvestover mot Geithetta og Trollhetta, sørøstover mot Minilldalsglupen og Nerskogen og hele tida med Blåhø-massivet foran.

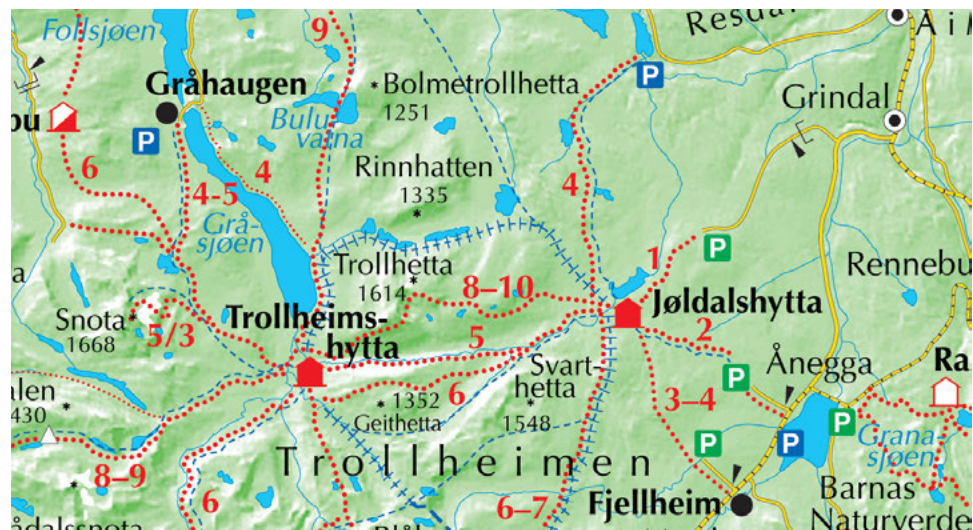
Følg vinterruta mot Gjevilvasshytta til dalen mellom Gråfjellet og Skrikhøa. Ta opp på Skrikhøa (1060 m), og kryss Kjølén mellom toppene 1292 og 1288. Ta ned innunder Svarthetta og opp «rampa» til vatnet 1346. Turen kan også tas over toppen av Svarthetta.

Ta da bratt opp den sørøstre eggen ut fra toppen. Ta av skiene øverst på eggen. Ta litt nordover igjen til varden. Nedrennet sørvestover til vatnet 1346 er steinet og ulendt.

Ryggen følges sørvestover mot Svarthamran. Følg med på kartet for å finne den fineste ruta. På ryggen mellom de største Svarttjønnin kommer du inn på stakinga over Svarthamran (1320 m) på ruta mellom Gjevilvasshytta og Trollheimshytta (rute GJ 6-v1). Følg denne ruta ned Slettådalen til hytta.

Hvis du velger å ta ned om Finnskardet, dreier du av mot nordvest før det nordligste av de store Svarttjønnin (1317 m), følger fjellet vestover og tar bratt ned i terrenget mot Finnskardet. Her passerer ruta mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta om Finnskardet (rute TR1-v2).

Fra Svarthamran kan du også ta ned til Gjevilvasshytta enten om Blåhø og Kamtjernan eller ned langs den vanlige kvistaruta og stakinga over det smale partiet på Svarthamran (rute GJ6-v1).

På vei opp mot Bossvatnet på ruta mellom Trollheimshytta og Gråhaugen. Foto: Jonny Remmereit

❄ Rute TR 2-s1

GRÅHAUGEN – TROLLHEIMSHYTTA over Bossvasshøgda

4 1/2 timer
Vardet

Ruta er en passende start- eller avslutningstur for turer i Trollheimen ved bruk av bil inn bomvegen fra Surnadal til Gråhaugen. Fra buss i Surnadal til Gråhaugen er det ca 15 km opp langs veien.

Følg anleggsvegen (bomveg) til parkeringsplassen ca 1,5 km forbi demningen på Gråsjøen (483 m). Stien tar først slakt oppover lia i glissen bjørkeskog og myrlendt terreng.

Siden blir det tørrere, og stien går brattere på. Etter ca 3 km flater terrenget ut, og utsikten er fin inn mot Snotamassivet rett fram (940 m). Ved Svartvatnet (889 m) kommer merkinga inn på stien mellom Follaldalen og Vindøldalen og følger denne slakt utfor framover til den lille kneiken opp til Bossvasshøgda (806 m). Ved Bossvatnet er det idylliske rasteplasser og gode fiskemuligheter. Ruta til toppen av Snota tar av vel 1 km før stigninga mot Bossvasshøgda. Fra Aksla, ytterst på Bossvasshøgda, tar stien ned til høyre i furu- og myrterrenget i Follaldalen og kommer inn på stien fra Kårvatn ca 300 m vest for brua over Folla (rute KÅ1-s). Herfra går den flatt i trivelig storfuruterreng sørøstover parallelt med Slettåa fram til brua over elva. Her har forholdene forandret seg etter en storflom i 2003. Hytta (537 m) ligger et par hundre meter nord for brua.

❄ Rute TR 2-v1

GRÅHAUGEN – TROLLHEIMSHYTTA over Bossvasshøgda

22 km
Ikke kvistet

Bilvegen (bomveg) er vanligvis brøyta fra Surnadalen opp til Gråhaugen. Tidlig på vinteren kan det være brøyta til lenger framme i dalen. Fra Gråhaugen er det en fin tur inn til Trollheimshytta over Bossvasshøgda. En lettere, men kjedeligere tur er å gå langs Gråsjøen innover, se rute TR2-v2.

Ta opp lia sørover fra Gråhaugen og over til Svartvatnet (889 m). Herfra retter sporene seg vanligvis seg inn mot Snota. Ta av fra disse og renn på sørvestsida av Bossvatnet (724 m). Rund Bossvasshøgda og renn ned i dalen sør for Aksla. Kryss over Folla (520 m) og gå fram til Trollheimshytta (537 m).

På denne turen kan turen til Snota tas som en litt drøy avstikker, se rute TR4-v.

Seterdalen Folldalen

Fjellsetringa var tidlig en del av næringsgrunnlaget i bygdene omkring Trollheimen. Trolig var dette en naturlig del av gårdsdriften allerede i yngre jernalder, dvs. de siste hundreåra før kristen tid. I høgmiddelalderen ble flere fjellgårder ryddet og tatt i bruk til helårsdrift. De fleste av disse ble nedlagt etter svartedauen omkring 1350, da det igjen ble god plass i bygdene og mindre behov for marginal gårdsdrift i fjellet. I Folldalen ble imidlertid flere gårder etter hvert tatt opp igjen, og helårsbosettinga ført videre i flere hundre år.

❄ Rute TR 2-s2

GRÅHAUGEN – TROLLHEIMSHYTTA langs Gråsjøen

4 timer
Delvis vardet, delvis dårlig
traktorveg, delvis sti

Ruta kan være et alternativ til turen over Bossvasshøgda som start eller avslutning på turer i Trollheimen. Den er kortere enn turen over Bossvasshøgda, men kjedeligere.

Ta opp fra anleggsvegen mot Gråsjøen før denne går ned innunder demninga (480 m). Følg gjengrodd traktorveg i vekslende tørt og vått terreng innover på østsida av sjøen. Her er det storstammet furuskog og store myrstrekninger. Inne ved Liagarden er det slutt på traktorvegen. Sør for Gråsjøen kommer du inn på den gamle stien langs Folla fra tida før Gråsjøen ble demmet opp. Det er merka fra båt-plassen ved Gråsjøen opp til hytta. Stien følger Folla et stykke, går over Svartåa på tømmerkistebru og går vekslende over myr og moreneavsetninger i storfuruskog fram til Trollheimshytta (537 m).

Ikke før omkring 1920 ble de siste gårdene fraflyttet, Liagarden, Gamlegjerdet og Neverholten. I tillegg hadde dalen fra gammelt av en omfattende seterdrift som på enkelte voller varte til godt inn i etterkrigstid. Noen setre var i drift helt fram til oppdemmingen av dalen, Follsjøen og Gråsjøen, i 1960-årene. Setrene i Folldalen tilhørte enten gårder i Surnadal eller Rindal. Nederst i dalen lå de tre Sande-setrene på vestsida, Børset/ Kvammensetra og Aunesetra på østsida av dalen rett nedafor Follsjøen.

❄ Rute TR 2-v2

GRÅHAUGEN – TROLLHEIMSHYTTA langs Gråsjøen

14 km
Ikke kvistet

Bilvegen (bomveg) er vanligvis brøyta fra Surnadalen opp til Gråhaugen. Tidlig på vinteren kan det være brøyta til lenger framme i dalen. Fra Gråhaugen er det en grei tur inn til Trollheimshytta flatt inn-over dalen Gråsjøen som er nedtappa om vinteren. En finere og mer kupert tur er å gå over Bossvasshøgda, se rute TR2-v1.

Fra Gråhaugen drar du inn langs Gråsjømagasinet (483 m), som vanligvis er mye nedtappa om vinteren. Den tappes ned fra høyeste vannstand 483 til 430 m, 53 m. Fra litt ut på vinteren er det vanligvis spor innover. Følg gjerne sporene og hold unna dårlig is og oppsprukket område. Vatnet er vel 1 mil langt. Fra innest ved vatnet er det ca 4 km gjennom furuskog og myr opp til Trollheimshytta (537 m). Dersom det er åpne elver på seinvinteren, ta over bruene langs ruta på østsida av vatnet.

Innover dalen ligger mange av de gamle setervollene neddemt. Det gjelder Eldtjønnbusetra (Sande), Gården (sist brukt av Børset i Rindal), Solemsetra, Aunesetra (Austigard Aune i Rindal), Uteton (Fiskegårdene) og Gammelgjerdet (Kvammen/Fiske). Lengst seterveg innover Folldalen hadde brukerne av Fugeløysetra, Dønnemsetra, Storsetra, Alvstusetra og Langlisetra, der hus og voller fortsatt ligger som et minnesmerke over en lang utmarkstradisjon.

Litt.: Harald E. Folden: Trollheimen, bind 1.

❄ Rute TR 2-s3

FOLLSJØEN – TROLLHEIMSHYTTA om fjellet øst for Gråsjøen 5 timer Gammel merking

Turen er fin som start eller avslutning på turer i Trollheimen. Ruta går høgt og fritt oppe på fjellet med flott utsikt utover Folldalen og til fjellene rundt, før den går ned i dalen igjen innerst ved Gråsjøen. Den er et godt alternativ til turen inn langs Gråsjøen.

Merking tar bratt opp Storbekkdalen fra anleggsvegen øst for Follsjøen, ca 4 km etter demninga (440 m). Stien starter ved en informasjonstavle. Du passerer Aunesetra og når opp av skogen til lettgått fjellterreng i dalbotnen på Storbekkdalen. Ny merkarute dreier nordøstover mot fjellet Ura, mens gammel merkarute passerer Storvatnet (850 m) på østsida og du når etter vatnet høyeste punktet på turen (950 m). Her åpner utsikten seg vidt mot Folldalen, med Trollhetta- og Snotamassivene på hver sin side og hele raden med fjell rundt de indre deler av dalen. Den gamle merkaruta tar slakt utfor ned til furuskogen og Liagarden (548 m). Forbi setra blir terrenget mer myr-lendt. Du kommer inn på ruta langs Gråsjøen (490 m) (rute TR2-s2), som du følger opp til Trollheimshytta (537 m).

Helgetunholt- og Dørgesetra på ruta mellom Trollheimshytta og Rindal. Foto: Harald Solvik

❄️ Rute TR 3-s

RINDAL – TROLLHEIMSHYTTA

10 timer
Vardet

Turen er en aktuell start- eller avslutningstur for turer i Trollheimen ved f.eks. bruk av Surnadalsbussen. Ruta følger gamle seterstier mellom Rindal og rindalssetrene langt inne i Folldalen. Dette var den første ruta TT merka i Trollheimen og den ble brukt til å kløve proviant og utstyr med hest inn til Trollheimshytta fram til Gråsjøen ble demmet opp i 1970.

Lokal veg tar opp fra vegen gjennom Rindal sentrum fra Saga skysstasjon, rett vest for den høge brua over Rinna (100 m). Bussen følger

riksvegen og stopper i krysset ved Bolme, ca 2 km lenger vest. Følg lokalvegen i retning Langlia forbi Lia og videre opp skogsvegen på østsida av Bølu. Oppe i skogen tar etter hvert vegen slutt og stien overtar. Ruta tar over Litlbølu oppe ved skoggrensa (500 m) og går på sørvestsida av elva videre oppover mot sørøst. Ruta flater ut og går mot sør på vestsida av Litltrollhøtta. Etter Helgetunholtsetra (740 m) tar den bratt opp over Gaddfjellet (900 m) og passerer bekken mellom Bøluvatna (855 m).

Ruta går opp over Glupen (920 m), tar utfordalen langs Støggubekken, når skogen og passerer den gamle plassen Liagarden (550 m). Herfra er det kort veg ned til ruta mellom Gråhaugen og Trollheimshytta langs Gråsjøen (høgste vannstand 483 m) (rute TR 2-s2).

Kryssing mellom Bøluvatna. Foto: Harald Solvik

❄️ Rute TR 3-v

RINDAL – TROLLHEIMSHYTTA

25 km
Ikke kvistet

Skituren fra Rindal til Trollheimshytta er kortere enn til Jøldalshytta (rute JØ 8-v). Turen er en aktuell start- eller avslutningstur for skiturer i Trollheimen ved f.eks. bruk av Surnadalsbussen. Turen tar inn langs de gamle seterstiene mellom Rindal og Rindalssetrene langt inne i Folldalen.

Følg ruta Rindal – Jøldalshytta (rute JØ 8-v) fram til kryssinga av Litlbølu i 500 meters høyde. Dra herfra sørøver mot Trollhøttbotnen (800 m) innunder Trollhøtta og ta over Austre Bøluvatnet. Ta over Glupen (920 m) mellom Rypfjellet og Kufjellet og renn ned forbi Liagarden til Gråsjøen (483 m). Her er det ofte spor langs vatnet fra Gråhaugen (rute TR 2-v2). Ta langs det nedtappa vatnet og følg dalen oppover gjennom furuskog og langs myrdrag opp til Trollheimshytta (537 m).

Ved Snotvatnet med utsikt mot toppen av Snota. Foto: Erik Stabell

❁ Rute TR 4-s

SNOTA fra Trollheimshytta

5 timer opp, 3 timer ned **Vardet**

Snota er det mest markerte fjellet og vel det vakreste fjellmassivet i Trollheimen. Toppen vender eggen og stupene mot Folldalen og gir en markert profil mot Folldalen og Trollheimshytta. Selve toppmassivet hever seg opp bak Bossvasshøgda, bak Snothaugen og til slutt bak platået ved Snotvatnet. Dette gjør at Snota virker fjern og tilbaketrukket og samtidig høgt hevet over dalen. Under oppstigninga får du til fulle oppleve dette egenartede fjellet, etter hvert som toppen kommer nærmere for hvert nytt platå du kommer opp på.

Følg vardinga mot sør noen hundre meter til brua over Slettåa, så nordvestover vel en kilometer til brua over Folla (520 m). Ca 300 m etter brua tar vardinga oppover bjørke- og furuskogsterrenget til Aksla. Merkinga går i slakt terreng mot vest innover Bossvasshøgda (806 m) og tar en kneik ned til dalen ved Bossvatnet (740 m). Hele tida har du en flott utsikt framover mot Snota. Fra Bossvatnet sikter vardinga seg innover mot høgresida av Snotamassivet. Stien tar opp til venstre der stien mot Gråhaugen (780 m) (rute TR 2-s1) tar rett fram, og kommer opp av skogen. Etter et par kneiker dreier stien tilbake mot sørøst oppover fine sva og når opp til en flott utsikt utover Folldalen (1270 m). Vardinga dreier vestover igjen først flatt et variert og fint småkupert terreng med vatn og bekker, så brattere opp snøramper mot breen innunder toppen (1340 m). Snøforholdene på breen varierer og snøfattige år kan det være sprekker på toppen der stien krysser over. Vær spesielt oppmerksom når det er dårlig sikt. Merkaruta går over snøen innunder nord-

sida av ryggen som deler breen. Fra øverst på denne ryggen retter merkinga seg inn mot tjønna ved foten av Litl-Snota. Herfra tar vardinga mot sør opp ryggen, først bratt, siden slakere mot toppen (1668 m) og fram til en fantastisk utsikt til fjellene i Trollheimen, sørover mot Innerdalsfjellene og Dovrefjell og utover den brede Folldalen. Legg også merke til utsikten vestover til de vakre, men mindre besøkte fjellområdene den vegen, bl.a. Blånebbba, Pekhøtta og Rognnebbba nærmest og Tusnastabban langt ute mot havet.

Nedturen går samme veg. Heimturen ut den lettgåtte fine stien framover Bossvasshøgda, ned gjennom storfuruskogen og framover moene ved Trollheimshytta er en god avslutning på denne flotte topturen.

Hvis du liker å klive i bratt fjell, kan turen til toppen tas fra Bossvasshøgda over Snothaugen og bratt opp til høgrefor en markert fjellformasjon, som ligner en hatt, opp til vatnet innunder Snota (1166 m). Ta enten den letteste vegen nord for vatnet og bratt opp snøområder til der merkaruta kommer inn på breen. Eller ta en mer krevende rute sør for vatnet og innunder den skarpe eggen ut fra toppen av Snota. Kliv opp til toppen rett sørfra vest for snøbreen under Snotas sørøst-vegg i bratt fjell og stor ur. Noen vil ønske tausikring på denne turen. Hvis du vil gå selve eggen til topps, krever det sikring med tau. I veggen av Snota mot sørøst er det fine klatremuligheter.

❁ Rute TR 4-v

SNOTA fra Trollheimshytta

22 km fram og tilbake **Ikke kvistet**

Snota ser for bratt ut til å være en attraktiv skitopp, men det er den. Sett fra Trollheimshytta hever Snota-massivet seg opp over Bossvasshøgda, og selve toppen bygger seg opp bak lavere rygger og topper. Toppmassivet har en slak profil mot nord og bratte stup mot sør og øst. Denne høgt hevede tilbaketrukne, men samtidig nære beliggenheten til Folldalen og Trollheimshytta og den vakre profilen gir Snota en helt spesiell tiltrekning på folk som ferdes i Trollheimen.

Kryss over Folla (520 m), ta opp i myr- og furuskogsterrenget og skrå opp lia og ta opp i sørvestskråninga av Bossvasshøgda. Passer godt sør for Bossvatnet (730 m). Følg i store trekk sommervardinga opp til sør for høgde 1046 m. Herfra retter vinterruta seg inn mot ei «rampe» som tar opp innunder Litl-Snota. Ta mot vest et lite stykke mot et lite vatn i botn. Ta opp «rampa» innunder Litl-Snota, først mot vest, siden mot sør og sørøst. Sommervardinga nås rett nedenfor der denne kommer inn på breen (1340 m). Kryss opp breen mot vest og gå inn på ryggen mot toppen litt opp fra skaret mot Litl-Snota (1460 m). Følg ryggen først bratt, siden slakt, fram til varden. Dra ned samme veg. I særlig rasfarlige perioder kan passasjen under Litl-Snota være rasfarlig. Da kan sommervardinga være tryggere å følge, men den er mer kronglete å gå på ski.

Turistforening i fjellområdene Trollheimen, Sylan og Nord-Trøndelag har egne hunderom med mat- og drikkeskåler. Rommene på de betjente hyttene, som har fra to til fire senger, har også bur i ulike størrelser slik at hundene kan få hvile seg i fred og ro. Det må påregnes at flere hunder bor på samme rom, noe som stiller krav både til hund og hundeeier. Hunden skal ligge på gulvet eller i buret. Av hensyn til allergikere er det en selvfølge at hunden bare oppholder seg ute, i vedskjulet eller på hunderommet. Dette gjelder også om det ikke er allergikere på hytta mens du er der. Det er ikke salg av hundemat på noen av hyttene. I resten av landet arbeider man også med å legge til rette for hund. På de fleste hyttene er det en ordning, men i mange tilfeller må hunden ligge i vedskjulet eller i uthuset. Og det går jo bra for de fleste. Velger du å legge turen til Sylan kan det være aktuelt å krysse grensen og besøke de svenske turisthyttene. Også de har god tilrettelegging for turgåere med hunder.

Med hund på turisthyttene

Det er i den midt-norske fjellheimen man har kommet lengst med tilrettelegging for hund og hundeeier. Alle turisthyttene til Trondhjems Turistforening og Nord-Trøndelag

Vindølbu. Foto: Vidar Sogge

VINDØLBU

KNT, 500 moh.

Selvbetjent 11 senger (pluss 6 på hems)

Hytta, som ble åpnet i 2007, ligger øst for storbrua litt innfor Langøysetra, og lengst oppe i lia (ca. 500 moh.) i forhold til privat-

hyttene i området. Fra Vindølbu er det stor-slagen utsikt mot sør og vest med fjell på over 1400 m. Flotte dags-turmuligheter til Fruhøtta (1435 moh) og Blånebbå (1421 moh), rett over dalen til Langøyfjellet (921 moh), og Kufjellet (1005 moh) og til Snota (1668 moh).

Rutenett og adkomst:

Flott utgangspunkt for fine dagsturer både sommer og vinter. Det er merka rute til Surnadal over Bollen (805 m). I 2007 ble det merka rute forbi Breiskaret og innover Breiskaret til TT's rute Gråsjøen – Trollheimshytta. Derfra går stien over Bosvasshøgda til Trollheimshytta. Disse rutene utgjør forbindelsen mellom rutenettene i Trollheimen og Fjorderuta. Vest for Røv (Rv 65 ca 9 km øst for Skei i Surnadal) er det skilta til Vindøldalen. Bomveg ca 11 km til Pebua. Videre ca 2,5 km til Langøysetra (fin sykkelveg). Sti til Vindølbu (skilt) ta av tett innafør Langøybekken. Ca 1/2 times tur.

På turen mellom Trollheimshytta og Vindøldalen passerer man Bossvatnet, som byr på praktfull utsikt.
Foto: Jonny Remmereit

Rute VI I-s

TROLLHEIMSHYTTA – VINDØLDALEN/ VINDØLBU

17 km, 5/6 timer ~~~~~
Vardet

Fra Trollheimshytta følges rute TR 2-s1 opp til Bossvasshøgda og frem til Svartvatnet. Her deler ruta seg. Den vakreste turen mot Vindøldalengår langs Skrådalsvatna videre gjennom Skrådalen og ned til Vindøldalen, 12 km hit. Her kommer ruta inn på skogsvegen innerst i dalen. Vegen følges utover til P-plassen eller Vindølbu 5 km. Høsten 2007 ble det merket rute fra stidelet ved Svartvatnet og gjennom Breiskaret til Vindølbu, 17 km. Det er også merket sommerrute fra Vindølbu via Bollen til Moen nede i Surnadal, 11 km. Herfra er det gode bussforbindelser.

Todalshytta. Foto: Jon Olav Ørsal

TODALSHYTTA

KNT, 40 moh.

Betjent om sommeren (undersøk åpningstid på forhånd, kontakt Åse Grydeland Øyen, tlf. 41694312), 28 senger, strøm, dusj
Ubetjent utenom betjent sesong, 4 senger

Hytta ligger nederst i Todalen ved veien og elva. Det er en spesiell hytte, ikke minst på grunn av historien. Den er verdt et besøk.

Historikk

Todalshyttas byggherre var den engelske forretningsmannen Ethelbert Lort-Phillips som bygde den som hytte for fisketurister. Etter krigen fikk KNT den i testamenterisk gave.

Dagsturmultipigheter

Det er mange mulighetene for turer i fjellene som ligger på begge sider av dalen. For fiskeinteresserte er det nok av muligheter i fjellvann og elver og ikke minst i Toåa som renner like nedenfor hytta. For blomsterelskere er en vartur til Svinvik arboretum en opplevelse når de mer enn 200 forskjellige rhododendronsartene står i full blomst.

Rutenett og adkomst

Nabohytter er Trollheimshytta, Kårvatn og hyttene i Innerdalen. Ruta til Innerdalen er merket.
 Hytta ligger like ved fylkesveg 671 til Todalen. Veg helt fram

Rute TO I-s

TROLLHEIMSHYTTA – TODALSHYTTA om Romådalen

11 timer ▲▲▲▲
Gammel varding

Turen starter opp etter samme rute som turen til Kårvatn opp Folldalen, men følger dalene nord for Naustådalen, der ruta mot Kårvatn går. Ruta tar inn Fagerlidalen på nordsida av Salen, tar over i Romådalen og følger dalen ned mot Todalen. Her har det vært merket rute tidligere og gamle varder viser fortsatt veg over lange strekninger. Terrenget er tunggått på enkelte partier.

Følg vardinga mot Kårvatn fram mot Salen (rute KÅ1-s). Her tar du til høyre i stort sett tørt terreng langs gammel varding innover på sørsida av Fagerlidalsvatna. Stien tar videre vestover opp over Tælan (780 m) der utsikten åpner seg framover Romådalen. Dette bandet mot Romådalen ligger omtrent halvvegs på turen mot Todalshytta. Dalen er godt over en mil lang før den munner ut oppe i sida av Todalen. På Tælan står ei bu åpen for resting.

Nede mot skogen krysser stien Romåa. Er elva stri, må den vades. Stien blir etter hvert tydeligere og går forbi flere gamle setertun. Vegetasjonen får etter hvert innslag av furu. Fra ytterst i dalen (400 m) er det nylig bygd ny veg. Mens den gamle seterstien går bratt ned i Todalen. Elva fosser djupt nedenunder. Vegetasjonen blir meget frodig etter hvert, og består nede i lia dels av tett plantet granskog. Ta vegen nedover Todalen knapt 2 km, i bru over Toåa (20 m) og opp til Todalshytta (40 m). Det er 7 km etter vegen oppover til Kårvatn (210 m).

Reinrose. Foto: Gunn Nyborg

*Kårvatn, sett fra Naustådalslia.
Foto: Erik Stabell*

KÅRVATN

TT, kvarteravtale, 210 moh.

**Selvbetjent, 40 senger, strøm, dusj,
tlf. (til gården) 71 66 37 58**

Ligger som bygning på storgården Kårvatn i Todalen omgitt av høge fjell, fossende elver og storvokst, åpen furuskog

Historikk

Gården har tatt imot gjester helt siden fjellturvirksomheten ble organisert i Trollheimen fra ca 1890. Betjent kvarter fra 30-tallet og fram til 1983. Selvbetjent kvarter fra 1984 i «Målastuå».

Dagsturmultiphater

Kort tur til fossene i Naustådalen og Gammelseterdalen, bratt sti opp til Neådalen. Toppturer, dels med kliving, til Skjerdingsfjell, Snøfjell og Neådalsssnota. Merket rute til Bjøråskaret mot Innerdalen. Fortidsminner etter reinsdyrjakt ved Grinaren. Fine turer til fjellrekka mellom Romådalen og Naustådalen. Gode fiskemuligheter i elv og fjellvatn.

Rutenett og adkomst

Hytta ligger i rutenettet i Trollheimen med Trollheimshytta, Innerdalen og Bårdsgården som nabohytter. Kårvatn ligger ved enden av helårs veg fra Todalen. Ingen kollektivtransport.

Nauståbu er en nødbu på ruta mellom Kårvatn og Trollheimshytta. Foto: Erik Stabell

Nauståbu

Sikringshytta Nauståbu ble reist av Trondhjems Turistforening i 1967 etter at det sommeren 1964 i kaldt vær med sludd og snø-byger skjedde 2 ulykker der til sammen 3 personer døde av kulde og utmattelse på turen fra Trollheimshytta til Kårvatn. Bua er ikke beregnet på bruk til vanlig overnatting. Den skal primært være rastehytte og den skal alltid være tilgjengelig som overnattingsmulighet for folk som får problemer undervegs. At noen sent på kveld tar inn i bua istedenfor å sette opp tellet, kan aksepteres. Uansett, sørg alltid for å ta med minst like mye ved som du selv bruker, og gjør klar opptenningsved for neste-mann.

*Kilder: TTs årbok for 1988.
Erik Øien, Kårvatn, eget forlag 2002.*

Nauståfossene

Fossene nederst i Naustådalen er lett tilgjengelig. Merkinga mellom Trollheims-hytta og Kårvatn går ned langs fossene. Høgdeforskjellen fra der elva renner utfor det øverste smale fossefallet, til den når bunn i en bred foss, kan være ca 120 meter. Fossene kan oppleves fra mange utsiktssteder nedover langs stien. Men pass på, her i skråningene inn mot fossene kan det være glatt.

Nauståfossen. Foto: Gudmund Kårvatn

Stien går i småkupert furu- og myrlandskap i Folldalen. Foto: Erik Stabell

Rute KÅ 1-s

TROLLHEIMSHYTTA – KÅRVATN om Naustådalen

8-9 timer
Vardet

Turen starter fra Folldalen i det indre av Trollheimen og går fram mot Nordmøres fjordområder. Første delen av turen går opp gjennom furu- og bjørkeskog og forbi store myrområder i den vide indre delen av Folldalen. Midtvegs er landskapet så goldt at det mer minner om landskap i høgder på 13 – 1400 meter enn 900 – 1000 som det

ligger på. Turen går i platåer framover Naustådalen og tar bratt ned furulia forbi Nauståfossene til den flate elvesletta der den store fjellgården Kårvatn ligger. Turen kan oppleves lang og tunggått, spesielt i vått og dårlig vær.

Stien tar sørover fra Trollheimshytta, i bru over Slettåa og nordvestover til bru over Folla (520m). Stien skrår opp i lia og går sørvestover i terreng som veksler mellom storfuru- og bjørkeskog og store myrområder. Stien følger stort sett tørrdrag innover dalen. Etter Fuglsøysetra (598 m) steingås eller vades Leirtjønnbekken. Oppe av skogen blir terrenget småkupert og variert ved vannskillet der Fagerlidalen tar ut mot nordvest mellom Salen og Snotamassivet. Her tar gammel merking av

mot Romådalen (rute TO 1-s). Ruta mot Kårvatn tar inn dalen på østsida av Salen. Stien går på sørsida av de to Salsvatna (827 og 875 m) og går vestover innunder Neådalsssnota. Langs øvre Salsvatnet, over vannskillet (960 m) og fram forbi Naustådalsvatnet, er landskapet goldt og øde. Her er det mange flotte raste- og badeplasser i finvær, mens det kan være surt i styggvær. Før Naustådalsvatnet (835 m) ligger nødbua Nauståbu, stor nok til å gi ly i dårlig vær.

Nedover dalen fra vatnet veksler terrenget mellom flate platåer og bratte passasjer til du er nede i det myrlendte bjørkeskogsterrenget før Naustådalen munner ut ca 300 høgdemeter oppe i sida på Todalen. Naustådalssetra (530 m) ligger flott til med utsikt utover Todalen og til fjellene mot Innerdalen. Herfra går stien bratt ned i fin furuskog om Naustådalsfossene til Kårvatn (210 m). Her nede i lia pleier det være godt med blåbær fra slutten av juli.

Rute KÅ 1-v

TROLLHEIMSHYTTA – KÅRVATN

24 km
Ikke kvistet

Vinterruta mellom Trollheimshytta og Kårvatn følger de samme daldragene som sommerruta. Ruta tar opp fra den brede Folldalen og følger dalene mellom høge fjellmassiver vestover til Kårvatn. Dette er en flott vintertur med fine utforkjøringer enten du kommer den ene eller andre vegen.

Følg dalbunnen innover langs Folla (550 m) eller ta opp i høgden og forbi Fuglsøysetra (598 m). Ta opp dalsøkket langs nedre Lortkeila i retning Salen. Terrenget er småkupert og det er litt kronglete terreng der Fagerlidalen tar vestover. Ta mot sørvest inn langs nedre Salsvatnet (827 m) mellom Salen og Bollin. Ruta svinger vestover rundt Salen, tar over øvre Salsvatnet (875 m) innunder Neådalsssnotas markerte rygger. Utsynet åpner seg utover Naustådalen fra vannskillet (950 m). Nødhytta Nauståbu ligger opp for østenden av Naustådalsvatnet (835 m). Hold på nordsida av hovedelva nedover dalen. Ned dalen går det utfor i mange ”trinn” med flatere terreng mellom. Under rasfarlige forhold bør en holde unna bratte partier. Fra ytterst i Naustådalen (500 m) åpner det seg en flott utsikt over den innerste grenda i Todalen med Kårvatn som den største gården. Nedkjøringa til dalen (210 m) går bratt i fin furuskog.

Vel oppe i stigningene i Naustådalen. Foto: Erik Stabell

Bading i Snekkerdalen. Foto: Gudmund Kårvatn

Fra gården (210 m) tar du innover traktorveg over jordet og i bru over Toåa og Neåa. Inne i den trange og frodige dalen går den gamle seter- og kløvstien dels nede langs elva og dels oppe i lia. Etter ca 4 km tar merkaruta i bru over elva og følger det gamle veganlegget på vestsida av elva opp mot Tovatna. Ruta tar over elva igjen før demninga på Tovatna. Det er 1 km langs anleggsveg forbi det nedre av de regulerte vatna (757 m). Stien tar opp lia innunder Tohatten, over Lontjønnhalsen nord for Høa (950 m), ned gjennom det vakre landskapet ved Lontjønna (887 m) og tar ned gjennom skogen langs Lona tilbake til anleggsvegen (650 m). Vegene følges vel 1 km ned til Storligårdene (620 m). Herfra følges bygdevegen vel 3 km framover dalen til Bårdsgarden (640 m).

En alternativ rute mellom Kårvatn og Vassendsetra og Bårdsgarden går gjennom Neådalen. Den er beskrevet fra Vassendsetra og Bårdsgarden mot Kårvatn (rute VA 4-s).

Rute KÅ 2-s

KÅRVATN – BÅRDSGARDEN om Tovatna

7 timer
Vardet

Det er særlig de første 7 km opp Gammelseterdalen som gjør denne turen til en så fin opplevelse. Den gamle seterstien går oppover langs Toåa i den frodigste lauvskogjungle (høgstaudebjørkeskog). Fra et stykke oppe i dalen er det nå gjenoppbygd bru over elva og ruta følger det gamle veganlegget på vestsida. Fra de regulerte Tovatna tar stien opp nord for Høa og tar ned i Storlidalen.

Veganlegget i Gammelseterdalen

Turen gjennom Storlidalen og Todalen har opp gjennom historien vært den letteste forbindelsen mellom oppdalsbygdene og kysten. Oppdalingene dro mot kysten for å kjøpe varer som fisk, korn, osv., mens de kunne tilby ost, smør, huder, kjøtt osv. til kystbefolkninga. Disse handleturene foregikk gjerne på høsten. Før midten av 1800-tallet var det kjerreveg fra Todalsøra til Kårvatn og innover Storlidalen, mens det mellom Storlidalen og Kårvatn var kløvsti.

Veganlegget som ruta opp Gammelseterdalen nå følger, ble påbegynt i 1847. Anlegget ligger på vestsida av elva fra et stykke oppe i dalen. Det ble på grunn av manglende økonomisk støtte aldri ferdigstilt. I mange år har det ligget ubenyttet før et par bruer ble bygget opp igjen og merkaruta lagt langs anlegget i 2005. Den gamle kløvstien går konsekvent på østsida av elva.

Bilde fra:
Erik Øien, Kårvatn, eget forlag 2002

Fra veganlegget i Gammelseterdalen. Foto: Jon Bruset

Gammelsetra

Gammelsetra var seter under Kårvatn. Den lå oppe i Gammelseterdalen ca 2,5 km fra gården. I dag er det bare murer og rester etter tømmerstokker som viser stedet der setra lå. Etter at Kårvatn fikk seter oppe i Naustådalen, ble Gammelsetra benyttet som vår- og høstseter. Seterdrifta på Gammelsetra tok slutt i 1911, mens seterstølen ble slått fram til 1925. Mens seterhusa fortsatt ble brukt som husvære og fjøset som stall ved skogsdrift inne i dalen.

Ellers er det rester etter mange seteranlegg og spor etter gamle ferdselsstier knytta til seterdrifta mange steder inne i Todalen rundt Kårvatn.

Kilder:
Erik Øien, Kårvatn, eget forlag 2002.
Bernt Bøe, Seterbok for Todalen, Seterboknemnda i Todalen, 1999.

❄ Rute KÅ 2-v

KÅRVATN – BÅRDGARDEN over Slangelifjellet

28 km
Ikke kvistet

Sommerruta opp Todalen mellom Kårvatn og Bårdsgarden er ikke vinterrute på grunn av bratte partier og rasfare i Gammelseterdalen. Denne ruta over Slangelifjellryggen er en flott vintertur med masse utsikt og fine nedrenn. Den bør bare gås i godvær fordi den går høgt og forutsetter nøyaktig passering over bratte skråninger og langs rygger. Turen tar opp på fjellet sør for Kårvatn, tar langs ryggen av Slangelifjellet (1488 m) før det går utfor ned mot Storlidalen.

Følg vinterruta mot Innerdalen mot vest, først langs kjørevegen, så opp langs sommermerkinga for å komme greitt opp på fjellet. Du er oppe på snau fjellet ovenfor restene etter Taløysetra (650 m). Drei mot sørøst og ta opp et par bratte heng til du er oppe på flata sør for Langfjellet og nord for Storbotnen (930 m). Ta østover inn i søkket sør for Litlgrinaren og

rundt bratt opp og ta sørøstover til det nordvestligste av de øvre Grinarvatna (1143 m). Ta sørøstover og skrå opp mot Slangelifjellryggen fra nordsida av det største av vatna (1154 m). Ta på vestsida ryggen opp til den høyeste toppen som ligger langt framme mot Storlidalen (1488 m).

En av grunnene til å anbefale at turen bør gås denne vegen er at du når står foran et av de flotteste nedrenn i Trollheimen. Her ligger det alltid mye snø. Finn de beste snøforholdene framover ryggen og ned mot Medskaret. Renn videre ned til Tovhaugan og ta på innsida av Gråhaugen før nedrennet til Ångardsvatnet (583 m). Skrå opp til Bårdsgarden (640 m).

Forfriskende fjellvatn. Foto: Jonny Remmereit

På toppen av Neådalssnota. Foto: Jostein Wiggen

❄ Rute KÅ 3-s

NEÅDALSSNOTA fra Kårvatn

12 timer
Delvis vardet

Neådalssnota ligger fjernt fra både Trollheimshytta, Vassendsetra, Bårdsgarden og Kårvatn. Uansett startsted blir turen til Neådalssnota en lang tur. Letteste rute med start på Kårvatn er å ta opp Naustådalen til Øvre Salsvatnet og ta opp om Snotvatnet.

Følg ruta fra Kårvatn (210 m) mot Trollheimshytta (rute KÅ1-s) opp til høyeste punktet mellom Naustådalsvatnet og øvre Salsvatnet (970 m). Se beskrivelsen av ruta mellom Vassendsetra / Bårdsgarden og Trollheimshytta (rute VA2-s4) for ruta fra øvre Salsvatnet og opp til toppen av Neådalssnota (1621 m).

Ei anna, men brattere og luftigere rute er å ta opp på vestryggen av Neådalssnota fra utløpsosen av Naustådalsvatnet. Ryggen er stort sett grei å komme opp på og gå innover. Ryggen er bratt og luftig noen steder, særlig på det siste stykket opp mot toppen. Her kan ryggen omgås ved å ta ut i ura på nordsida. Turen til Neådalssnota kan også gås opp fra Neådalen med start langs rute VA4-s. Skrå mot nordøst bratt opp fra utløpsosen av øvre Neådalssvatnet mot vestryggen av Neådalssnota. Ryggen er bratt og luftig opp mot toppen, men kan omgås i ura på nordsida. Disse variantene langs ryggen går greitt for de fleste å gå uten tausikring, men passer bare for dem som liker bratte og luftige turer.

Vinters tid anbefales å følge hovedvarianten for sommerturen om øvre Salsvatnet. Se beskrivelsen av ruta mellom Vassendsetra / Bårdsgarden og Trollheimshytta (rute VA 2-s4) for ruta fra øvre Salsvatnet og opp til toppen av Neådalssnota (1621 m).

Innerdalshytta. Foto: Erik Stabell

INNERDALEN

ca 400 moh.

INNERDALSHYTTA

Ca 50 senger, betjent/selvbetjent, tilgjengelig hele året, strøm, dusj tlf. 71 69 77 97

RENNDØLSETRA

Ca 20 senger, betjent i sommersesongen, strøm, tlf. 71 69 77 96.

Kvarterene ligger ved Innerdalsvatna innunder de storslagne tinderekkene rundt dalen. Åpent skoglandskap med furu og bjørk.

Historikk

Innerdalshytta ble reist på gården Innerdalen i 1889. Ny hytte tatt i bruk i 1989. Seterkvarter på Renndølsetra siden 1949.

Dagsturmultipheter

Både dalene og fjellene rundt har et utall turmultipheter. For klatrere er Innerdalen et av landets mest attraktive områder (se egen artikkel), men det er også topper som kan nås av vanlige fjellturister, bl.a. Innerdalstårnet.

Rutenett og adkomst

Innerdalen ligger vest i fjellturområdet Trollheimen med Kårvatn, Todalshytta og Bårdsgarden som nabohytter. Rutenettet har sammenheng med Dovrefjell / Skrymtheimen / Sunndalsfjella via kvarter i Sunndalen og Vangshaugen (Kristiansund og Nordmøre Turistforening, KNT).

Letteste adkomst om Ålvundeid med bil til Nerdal og 4 km fin traktorveg til hyttene.

Innerdalen. Foto: TTU

Renndølsetra. Foto: Erik Stabell

Storslått vinterpanorama på toppen av Bjøråskaret. Foto: Gudmund Kårvatn

❁ Rute IN I-sI

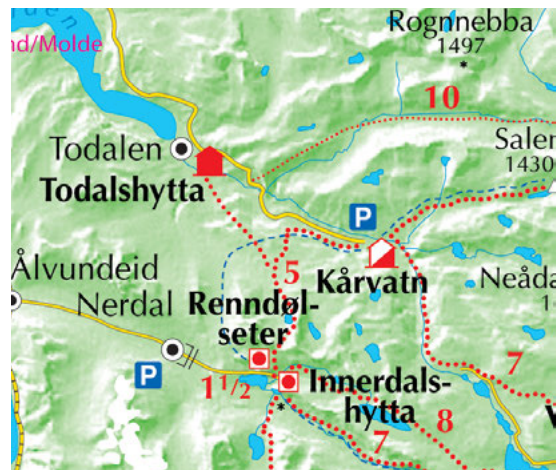
KÅRVATN / TODALS- HYTTA – INNERDALEN om Bjøråskaret

5 timer
Vardet

Turen er kort og bratt. Det går jevnt oppover fra Todalen til Bjøråskaret og derfra bratt, men helt ufarlig, nedover igjen til Innerdalen. Fra Bjøråskaret har du den mest praktfulle utsikt du kan få fra noen merke turistrute, til fjellene rundt Innerdalen. De bratte Skarfjell, Trolla og Tårnfjellet med Innerdalstårnet ligger rett fram og Vinnufjell med snødekte tinder og grønneblå brefall ligger ute til høyre. Djupt nede ligger den grønne Innerdalen med blinkende vatn og lysegrønne voller.

Følg vegen fra Kårvatn nedover dalen 2 km. Herfra (220 m) tar stien på skrå oppover

dalsida i furuskog, passerer restene etter Taløysetra (483 m) og svinger av sørover mellom Snøfjellet og den hakkete ryggen på Skjerdingsfjellet. Oppe av skogen går stien i store slynger langs et kanalsystem som er bygd for overføring av vatn til Gjelbekken. Langt oppe i oppstigninga møtes merkaruta fra Todalshytta.

Ruta fra Todalshytta (30 m) tar opp fra dalen først etter veg, senere traktorveg før den stiger bratt opp til Snekkerdalshalsen (650 m). Her tar ruta mot Bjøråskaret østover innunder Snøfjell, mens det også går en lettere merke rute gjennom Snekkerdalen over til Innerdalen.

Stien passerer den golde botnen med Bjøråvatnet (977 m) på østsida, og etter en kneik er du oppe i Bjøråskaret (1178 m) med den fantastiske utsikten. Herfra er det etter kartet bare et par kilometer ned i Innerdalen, men i løpet av disse skal du nesten 800 høydemeter ned. Stien går ganske rett på hele vegen mot Renndalen. Den tar i starten ned noen brattere partier i stein og ur og tar framover grasbakker før det går bratt nedover grusrygger mot Renndalen. Stien tar gjennom bjørkeskogen på vestsida av Renndøla videre ned i dalen. Fine fosser passerer før du når dalbunnen (400 m). Følg traktorvegen til høyre til Renndølsetra og til venstre mot Innerdalshytta (Innerdalen gård).

Bjøråskaret

Bjøråskaret er viden kjent for sin vakre utsikt utover Innerdalen og den verden av fjell og tinder som omkranser dalen. Mange er de fjellveteraner som er blitt slått av denne naturopplevelsen. Om ikke for annet, så kan denne entreen til Innerdalen over Bjøråskaret være en god grunn til å ta rundturen i Trollheimen nettopp denne vegen: fra hjertet av Trollheimen til Kårvatn i Todalen og sørvestover til Innerdalen gjennom Bjøråskaret. Opplever du utsikten fra Bjøråskaret i gnistrende klart og vakkert vær, så må du vite å verdsette opplevelsen. Her er det ikke alltid like godt vær!

❄ Rute IN 1-v

KÅRVATN / TODALS- HYTTA – INNERDALEN om Snekkerdalen

15 km
Ikke kvistet

Vanligste vinterruta mellom Kårvatn og Innerdalen går gjennom Snekkerdalen og ikke over Bjøråskaret. Ruta tar langs sommermerkinga opp gjennom skogen, men tar vest for Snøfjellet, inn Snekkerdalen og i bratt nedkjøring til Innerdalen.

Følg vegen nedover dalen fra Kårvatn i vel 2 km (220 m) og ta opp gjennom furuskogen langs sommermerkinga forbi restene av Taløysetra (483 m). Her tar du av fra sommermerkinga vestover og kommer opp i Snekkerdalen (700 m) vest for Snøfjellet.

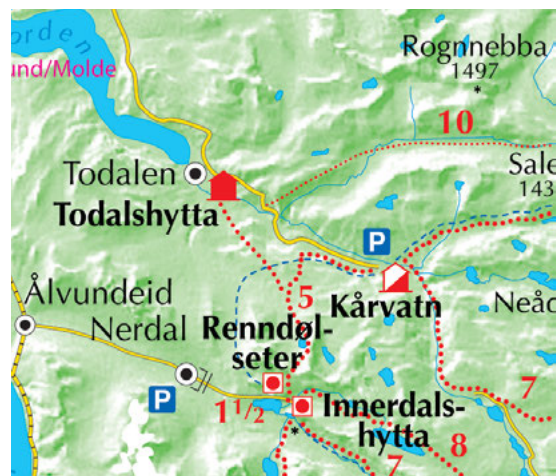
Fra Todalshytta (30 m) tar du den drøye stigninga opp gjennom skogen til du når Snekkerdalshalsen (650 m) og tar inn Snekkerdalen. Det er bratt i partier av oppstigninga.

Alternative ruter mellom Kårvatn og Innerdalen

Det er flere alternative sommerturer som kan gås mellom Kårvatn og Innerdalen. Her beskrives to, om Storbotnen mellom Skjerdingsfjellet og Grinaren og ryggen av Snøfjell. Begge krever at du er høgdesterk og liker å klive i bratt fjell, men de vil normalt ikke kreve sikringsutstyr. Andre ruter som kan anbefales er ryggen av Skjerdingsfjellet. Denne

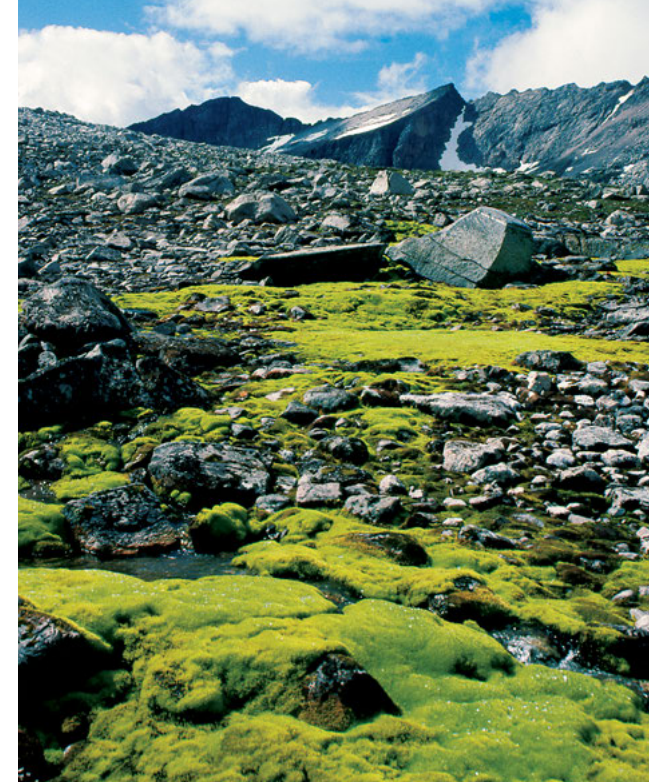
Innerst i Snekkerdalen tar du litt opp i lia (800 m) innunder Snøfjellet for å unngå det bratte hengt opp for Nerdalen. Her åpner det seg en fantastisk utsikt mot Innerdalsfjella. Hold høgden en knapp km og dra herfra bratt ned mot Innerdalsvatna (395 m) med de to turisthyttene Renndølsetra og Innerdalshytta.

Du kan også følge sommervardinga over Bjøråskaret (1178 m). Ned fra Bjøråskaret tar du vestover ned på Merrakammen, et platå innunder Snøfjellet og videre vestover ned et søkk til du er nede på ruta fra Snekkerdalen. Ta herfra sørøstover ned mot Innerdalsvatna.

er lettest å gå mot Innerdalen. Noen vil foretrekke sikring med tau opp en hammer nær den sørligste toppen. Et alternativ til ruta om Storbotnen, dersom du skal fra Innerdalen mot Kårvatn, er fra ryggen øst for sørtoppen av Skjerdingsfjellet å fortsatte ryggen mot øst. En bratt hammer må klives, og noen vil nok her foretrekke å sikre med tau. Turen fortsetter framover til den nordligste toppen på Grinarryggen og tar ned mot Kårvatn om den bratte stien fra Storfjellet.

Kildemose i Storbotn. På ruta mellom Kårvatn og Innerdalen.
Foto: Erik Stabell

❄ Rute IN 1-s2

KÅRVATN – INNERDALEN om Storbotnen

7 timer
Ikke vardet

Denne ruta tar opp om Storfjellet, inn på østsida av storura i Storbotnen og bratt opp på ryggen mellom Skjerdingsfjellet og Grinaren. Dette er en rasteplass med flott utsikt i alle retninger. Se særlig bakover ned i den svære ura i Storbotnen. Det er løst og bratt det første stykket ned fra ryggen sørvestover mot den varda ruta over Bjøråskaret (rute IN 1-s1).

Følg vegen vestover fra Kårvatn (210 m) i vel 1 km og ta opp den bratte stien som fører opp

til ei lita hytte på Storfjellet (850 m). Fortsett videre stien opp til Grinarvatnet og ta vestover inn søkket sør for Litlgrinaren. I hele Storbotnen ligger svær og tunggått ur. Det beste vegvalget til innsida av botnen er å holde nær fjellsida av Grinaren inn til sørøstenden av Storbotnvatnet. Her er det bare kortere passasjer med stor ur. Fra vatnet følges bratte snøbakker på skrå mot sørvest opp til det laveste partiet (1250 m) på ryggen mellom Skjerdingsfjellet og Grinaren. Her er du på fjellets "tak" med flotte utsikter bakover mot Skjerdingsfjellet og Storbotnen, ned i Innerdalen, utover Innerdalsfjella og innover mot Langvatnet.

Fra det laveste punktet tar det en renne med grus og stein bratt ned mot sørvest. Pass på å unngå å løse ut stein her hvis du har folk nedenfor deg! Fortsett lia nedover mot vest fram til den vardete ruta fra Bjøråskaret (rute IN 1-s1) og følg denne ned til Innerdalen.

Grønnsakhagen på Storfjellet

Ved den vesle hytta på Storfjellet i 850 meters høyde over Todalen har eieren Georg Mossing anlagt en grønnsakhage i et lunt vestvent søkk. Jorda er delvis samlet på stedet eller kommet fra kompost. Mye er også båret den bratte stien de vel 600 høgdemetrene opp til hytta. Hagen ble anlagt rett etter at hytta ble satt opp i 1982, men det eksperimenteres stadig med nye sorter. Her dyrkes poteter, gulrøtter, salat, purre, rødbeter osv, noe i friluft, annet under duk eller plast. De fleste år blir alt modent.

Turfolk som kommer opp eller skal ned den bratte stien er velkomne til å se innom.

Foto: Erik Stabell

Rute IN 1-s3

KÅRVATN / TODALS- HYTTA – INNERDALEN om ryggen av Snøfjellet

8 timer
Ikke vardet

Turen følger den vanlige ruta til Innerdalen opp mot Bjøråskardet. Herfra tar den i stein og bratte snøbakker opp til Snøfjellryggen og følger eggen til topps. Turen ned går om Bjøråskardet. Turen er luftig og passer bare for dem som liker å klive i bratt fjell. Noen kan ønske sikring med tau på deler av ruta.

Ta av fra merkaruta mot Bjøråskaret i ca 900 meters høyde og ta bratt opp breen på nordsida av den sørligste og høyeste delen av fjellmassivet. Ryggen nås i hakket der den nordlige

utløperen av fjellet møter den bratte delen av eggen (1330 m). Dersom det er lite snø på breen og glatt is, anbefales å ta opp på den nordligste utløperen av fjellet og følge ryggen sørover inn til hakket.

Ta opp den bratte eggen til topps (1579 m). Opp fra hakket er det noen opptak som de fleste greitt kliver opp, men der noen vil ønske sikring med tau. Ta ut sørøstover fra toppen. Ikke ta helt fram på ryggen i retning Bjøråskaret. Denne fører bare fram til en loddrett hammer. Men ta etter hvert ned skråninga mot sør til en passasje som fører bratt ned til et slakere parti innunder foten av stupet under denne ryggen. Det er satt opp noen små varder her som viser veg. Kliv ned denne passasjen, ta mot øst innunder stupet og følg storsteinet ur østover ned til Bjøråskaret. Følg den vanlige ruta om Bjøråskaret (rute IN 1-s1) bratt ned til Innerdalen.

Rute IN 2-s

INNERDALSTÅRNET fra Innerdalen 6 timer opp og ned Delvis vardet

Innerdalstårnet er den nordlige kjegle på Tårnfjellet. Tårnet er lavere enn fjellene rundt, men markerer seg med sin tårnform og beliggenhet som en søyle langt ute mot dalen. Tårnet er den eneste toppen sør for Innerdalen det er raskt og relativt lett å komme opp på. Utsikten fra fjellet utover dalen og til de steile og markerte fjellene rundt er praktfull.

Følg ruta mot Fale (rute IN 3-s1) til litt forbi nordøstre vika i Storvatnet (729 m) Herfra tar vardinga bratt opp i skaret (vel 1300 m) mellom Tårnet og Tårnfjellet. Fra skaret og opp til

toppen (1450 m) er det en del bratte og luftige partier. De oppleves mer krevende på veg ned og kan være glatte i regnvær. Unngå å løsne stein i de bratte partiene.

Ruta passer ikke for dem som ikke liker å klive i bratt fjell.

Høgt og fritt på Innerdalstårnet. Skarfjell til venstre, Vinnufjell bak. Foto: Erik Stabell

Langvatnet i Giklingdalen. Foto: Erik Stabell

Rute IN 3-s1

FALE I SUNNDALEN – INNERDALEN om Giklingdalen

6 timer
Vardet

Turen passer godt som start- eller avslutningstur for fotturer i Trollheimen ved bruk av bussen Oppdal – Sunndalsøra – Kristiansund / Molde. Ruta går bratt opp dalsida etter gammel kløvsti, følger kanten av dalen noen kilometer og tar etter passering av Falestupet inn Giklingdalen, som er en tverrdal som forbinder Sunndalen med Innerdalen. Det går bratt ned i Innerdalen. Turen har stor høydeforskjell, men er ikke så lang.

Starten på merkinga opp fra Sunndalen er stadig blitt endret. Pr. 2007 starter den fra brua

over Driva vest for Fale (100 m). Stien, som er den gamle kløvstien fra Fale gård til Faleseter i Innerdalen, tar opp fra dalbunnen og går dels i tett og høy løvskog det første stykket. Fra oppe i lia er stien utplanert og går i utallige slynger. Fra ca. 900 meters høyde slaker den av, og følger dalsida framover mor vest. Utsikten ned i Sunndalen og mot Sunndals-fjella sør for dalen er flott. Kløvstien tar av inn Tverrådalen, mens den varda stien mot Innerdalen fortsetter videre i dalsida forbi det smale partiet over Falestupet. Du er oppe i ca 1000 meters høyde før stien tar ned og går nordover Giklingdalen. Fjellsida på vestsida stiger opp til den skarpe tinderekka Trolla og det mer monolittiske Skarfjell lengst framme mot Innerdalen. Øst for dalen ligger tinderekka Såtbakkollen, Tårnfjell og Innerdals-tårnet. Etter Storvatnet (729 m) åpner utsikten seg ned i Innerdalen. Stien går i slynger ned gjennom bjørk-, siden furuskog, på østsida av den fossende Fluåa, tar over Ulvåa i høy bru og når fram til Innerdalshytta (400 m). Renndølsetra ligger en knapp kilometer videre nedover langs traktorvegen.

Rute IN 3-s2

FALE I SUNNDALEN – INNERDALEN om Tverrådalen

6 timer
Dels vardet, dels gammel kløvsti

Ruta følger den gamle kløvstien opp fra Fale, tar nordover gjennom Tverrådalen og ned til restene av Falesetra i Innerdalen. Herfra følges merkinga ned Innerdalen.

Følg merkinga opp fra Sunndalen mot Giklingdalen (rute IN 3-s1) til Tverrådalen tar inn nordover mellom Smørklampen og Såtbakkollen. Kløvstien er tydelig over bandet ved vatnet 1061, men er ikke hele veien lett å følge nedover Tverrådalen. Fra kanten mot Innerdalen går kløvstien ned i store svinger, men er mange steder så gjengrodd at det er vanskelig å følge den. Nede i Innerdalen

(550 m) er du nede i bjørkeskogen igjen. Ulvåa kan være stri å krysse. Da kan du gå nedover på sørsida av elva. Merkinga fra Bårdsgarden går på nordsida i myrlandt terreng. Rett før Innerdalshytta (400 m) kommer du inn på merkinga fra Fale om Giklingdalen (rute IN 3-s1). Renndølsetra ligger en knapp kilometer videre nedover langs traktorvegen.

Falestupet. Foto: Erik Stabell

NERDALEN (DALEN) – INNERDALEN

1 1/2 time ~~~
God traktorveg

Turen er en kort oppgang til Innerdalen fra Nerdalen (Dalen). Her er det slutt på kjørevegen opp fra Ålvundeid. Det er traktorveg opp i Innerdalen. Forbi Ålvundeid, ca 10 km nedenfor Nerdalen, går bussruta mellom Oppdal og Kristiansund om Sunndalsøra.

Fra parkeringsplassen før gårdene i Nerdalen (260 m) tar du forbi gårdstunene og langs traktorvegen bratt oppover i nordlia av dalen. Veggen er fin å gå etter og går i trivelig furuskogsterreng. Utsikten sørover til Skarfjellets steile vegger og pinakler og bakover til Vinnufjells blågrønne brefall er flott. Oppe av de bratte kneikene (463 m) åpner utsikten seg til hele raden med steile fjell som kranser Innerdalen. Rett under deg ligger det største av Innerdalsvatna (397 m) med furuskogskledd kampesteinsur på alle sider. Ved enden ligger Renndølsetra og en knapp kilometer lenger inne Innerdalshytta (Innerdal gård).

NERDALEN (DALEN) – INNERDALEN

4 km ~~~
Ikke kvistet, snøskuterkjørt traktorveg

Turen opp fra Nerdalen (Dalen) til Innerdalen er en grei atkomst på skiturer. Opp- eller nedtur fra dalen passer ved bruk av bussen Oppdal – Sunndalsøra – Kristiansund til Ålvundeid eller bil til parkeringsplassen ved Nerdalen.

Fra parkeringsplassen tar du forbi gårdstunene i Nerdalen (260 m) og bratt opp langs traktorvegen i dalsida. Veggen vil ofte være oppkjørt med snøskuter. Oppe av stigninga (463 m) er det en flott utsikt inn i hele Innerdalens fjellverden. Veggen skrår ned til Innerdalsvatna (395 m) med de to turisthyttene Renndølsetra innerst ved det største av vatna og Innerdalshytta lenger inne.

Bårdsgarden i Storlidalen. Foto: Gunn Nyborg

BÅRDSGARDEN

TT, kvarteravtale, 625 moh.

Selvbetjent, 22 senger, strøm, dusj
tlf. (til gården) 72 42 37 15

Kvarteret utgjør en del av hovedbygningen på den store fjellgården Bårdsgarden. Vid utsikt over Storlidalen med Ångårdsvatnet. Det er flere gårdsbruk i drift i dalen. En rekke fjelltopper med bl a. Kråkvasstind (Sandåhøa) i sør og Storsalen og Innerdalsporten i vest danner en storslagen ramme.

Historikk

TT hadde allerede fra slutten av 1880-tallet kvarteravtaler på Storli og det varte ved fram til 1953. Fra 1949 hadde TT drift på Kåsa som foreningen leide og drev som betjent hytte fram til 1976. I 1977 ble så Bårdsgarden etablert som selvbetjent kvarter

Dagsturmuligheter

Storlidalen ligger mellom en mengde store og mindre topper og fjellmassiver. Fine dagsturmuligheter både til disse toppene og til turmål i dalen. Kråkvasstind (Sandåhøa) og Neådalsnnota er viktige turmål. Spesielt vinters tid er turmulighetene store. Om sommeren er det godt fiske i flere vann i nærheten, det er godt fiske i Ångårdsvatnet.

Rutenett og adkomst

Bårdsgarden ligger i den sørlige delen av rutenettet i Trollheimen. Nabohyttene er Vassendsætra, Gjevillvasshytta, Trollheimshytta, Kårvatn og hyttene i Innerdalen, til alle disse er det en eller flere merkede ruter. Det er også fine dagsturer til Vollasætra og Volla gård i Sunndalen, eller til Fale i Sunndalen via Innerdalsporten og Tverrådalen, men disse går utenfor eller bare delvis på merket sti. Bårdsgarden ligger 3,5 km før enden av helårsveg fra Lønset (Rv 70 mot Sunndalsøra). Med kollektivtransport kan en reise med tog til Oppdal og buss til Lønset. Inn dalen går det skolebuss. Ellers er drosje inn til gården et greit alternativ.

Utsikt fra Renndalskammen. Foto: Erik Stabell

❁ Rute BÅ 1-s1

INNERDALEN – BÅRDGARDEN gjennom Innerdalen

7 timer
Vardet

Turen går opp den skogkledte Innerdalen. Det er mektige fjellmassiver på begge sider. Fra Meskaret, bandet over mot Storlidalen, åpner landskapet seg mot Oppdalsida av fjellet. Stien går nedover forbi de regulerte Tovatna. På slutten er det et stykke langs veg mot Bårdsgarden. I regnvær kan turen opp Innerdalen være våt på grunn av myrterreng og skogvegetasjon.

Stien tar innover fra Innerdalshytta (410 m) på nordsida av elva i dels myrlendt bjørkeskogsterreng. Her er det mye blåbær fra slutten av

juli. Dalen stiger opp mot Innerdalsporten (740 m), som er en innsnevring av dalen mellom Kringlehøa og Storsalen. Utsikten tilbake fra Porten er flott. Det massive Tårnfjellet, med Innerdalstårnet som en søyle ut mot dalen, og Navarnebba ligger på sørsida av dalen og Renndalskamman på nordsida. Fra Porten stiger terrenget fremdeles 3 km før du møter stien fra Langvatnet i Meskaret (980 m) og utsikten åpner seg etter hvert mot den vide Storlidalen. Fra østenden av Tovatna (756 m) tar stien i fint, variert småkupert terreng østover ned skogslia til den regulerte elva Lona krysses i bru en halv km nedenfor Storligårdene, knapt 3 km før Bårdsgarden (640 m). Vegen følges nedover dalen. Selvbetjeningskvarteret er vestre del av det store, velholdte våningshuset på gården.

Overnattingsteder i Storlidalen

For de tidligste fjellturistene i Storlidalen var det opprettet losji på to av Storligårdene innerst i dalen. Da TT begynte sin virksomhet i Trollheimen i 1888, ble det inngått kvarteravtale med Erik Larsen Storli på Bortistu Storli og med John Johannesen Storli på Negard Storli. Sommeren 1889 skrev til sammen 22 turister seg inn på Bortistu og 14 på Negard Storli. Av disse 26 fjellturistene var 12 kvinner. I slutten av 1890-årene sa John Storli opp avtalen med TT, mens kvarteret på Bortistu fortsatte videre med Kristoffer Haugen fra Oppdal som ny eier av gården fra 1902. De første åra bodde han og kona Mali på gården bare om sommeren, men de ble snart et populært vertskap også for påsketuristene. Kristoffer Haugen la ned et stort arbeid i merking av ruter, først og fremst mot Vassenden/Trollheimshytta. Bortistu Storli hadde ikke sengeplass til flere enn seks gjester, så det var etter hvert behov for flere overnattingsteder. Omkring 1920 tok flere av gårdene Storlidalen imot fjellturister og faste sommergjester. På Bortistu Storli varte avtalen med TT fram til 1953, året før Kristoffer Haugen døde. Etter han fortsatte sønnen

Fredrik med å ta imot gjester på privat basis, og på denne gården står tradisjonen stadig ved lag. I seinere år er turismen til og med blitt hovednæring for Fredrik Storlis datter Marie og mannen hennes Leif Helmersen. I 1948 inngikk TT en avtale om leie av kvarter på Kåsa ved Ångardsvatnet, 3 km lenger nede i Storlidalen. Kåsa var skilt ut fra Bårdsgarden i 1934. Etter krigen ble det leid ut rom til fjellturister i den toetasjes hovedbygningen, og TT leide fra 1949 hele denne bygningen og drev den som betjent hytte med 16 gjestesenger. I 1965 ble bygningen restaurert og kapasiteten utvidet til 22 senger. Leieforholdet varte til 1976 da TT ikke fikk fornyet avtalen. I stedet ble det inngått avtale om et selvbetjent kvarter på Bårdsgarden, noen hundre meter øst for Kåsa. Kvarteret fikk 12 senger i Eldhuset, like ved hovedbygningen på gården. Bårdsgarden overtok Kåsas popularitet, og sengetallet ble etter hvert økt og standarden hevet ved at en del av hovedhytta igjen ble tatt i bruk til kvarter. Med opptil 1400 overnattinger pr. år er dette TTs best besøkte selvbetjente hytte.

Litt.: Karl H. Brox: Fjelllets arvesølv – TTs hytter gjennom tidene, TTs årbok fra 2005

Skiløpere på Storli på slutten av 1800-tallet.
Foto:
Jens
Krog

INNERDALEN – BÅRDGARDEN om Langvatnet

8 timer
Vardet

Ruta går bratt opp gjennom Renndalen, langs Langvatnet og slakt nedover til den når stien opp Innerdalen i Meskaret. Ruta er tørrere enn turen opp Innerdalen, men har god del mer stigning og går ikke gjennom de samme flotte omgivelsene.

Vardinga tar bratt opp fra traktorvegen (410 m) langs østsida av Renndøla. Stien går

etter hvert på hyller og platåer oppe i fjellsida høgt over den fossende elva. Etter oppstigninga langs en bratt morenerygg er du oppe av skogen (700 m). Stien går i jevn stigning opp til botnen innunder Langvatnet (900 m). Her krabber stien bratt opp, med fin utsikt til vatnet som i perioder fosser ut fra Langvatnet fra et hull i fjellveggen. Langvatnet er regulert og en tunnel tapper i perioder vatnet vestover mot Innerdalen. Merkinga følger nordsida av det 3 km lange Langvatnet (1077 m) i et goldt landskap med strekninger med stor ur. Fra litt forbi enden av vatnet åpner utsikten seg framover mot Tovatna og Storlidalen. Stien går i fint, lettgått fjellandskap ned til Meskaret der vardinga kommer opp Innerdalen og følger denne ruta videre (rute BÅ 1-s1).

Ned Renndalen. Vinnufjell i bakgrunnen. Foto: Erik Stabell

Rester etter gammelt
fangstanlegg ved
Falkfangerhøa.
Foto: Roar Nålsund

Fangstanlegg i fjellet

De eldste spor etter mennesker i Trollheimen stammer fra steinalderen. Det er ikke gjort systematiske undersøkelser i disse fjellområdene, men det er funnet boplasser ved østenden av Gjevilvatnet, ved Skarvatnet, i Storlidalen og ved Sprikljtjønnin. Ved Sprikljtjønnin er det foretatt en arkeologisk utgraving og boplassen her er ca 9000 år gammel.

Det finnes fangstanlegg for rein fra flere tidsepoker. De eldste kan være fra så langt tilbake i tid som steinalderen. Andre er mye yngre, kanskje fra middelalderen. En type anlegg er oppmurt av stein og ligger på viktige passasjer høgt oppe på fjellrygger. Rester etter slike anlegg finnes i de sørvestre deler av Trollheimen. Det er anlegg både på Blåhø og Gjevilvasskamman. Men i enda større grad finner vi dem fra Tovatna og vestover. På Grinaren mellom Todalen og Innerdalen ligger et særlig interessant anlegg med flere oppmurte bueskytterstillinger.

En annen type anlegg består av fangstgraver som er gravet ut i jord og stein. Mange graver er anlagt på rekke og rad og utgjør samlet svære fangstanlegg. Slike anlegg finner vi i området mellom Resvatnet og Raudfjellet og i områdene ved Jøldalshytta. Dette viser at fjellområdene har hatt stor fangstmessig betydning for bygdene omkring.

På sørøstsida av Falkfangerhøa i helingen mot Gjerdølsdalen (kartref.: 205 573) finnes sporene etter et falkfangstanlegg. Anlegget er trolig fra siste halvdel av 1600-tallet.

Mer om fangstanlegg i Trollheimen: Mølmen, Øystein: Jakt og fangst i Oppdal. Gustafson, Lil: Fangstfolk i fjellet. Tidsskriftet Spor 1 / 1986.

Harald Egil Folden: artikkel Jakt og fangst. Trollheimen, bind 1 Folldalen og Vindøldalen. Bygdeforlaget 1997.

Harald Egil Folden: artikkel Falkfangerhøa. Trollheimen, bind 3 Gjevilvassdalen og Innerdalen. Bygdeforlaget 1999.

❄ Rute BÅ I-v

INNERDALEN – BÅRDGARDEN

21 km ~~~~
Ikke kvistet

Innerdalen er den vanlige og mest ras-sikre vinterruta mellom Innerdalen og Bårdsgarden. Med snødekte Innerdalsfjell som omgivelser er dette en praktfull tur. Aller finest er den vel å gå motsatt veg, når du får utsikten til fjellene framfor deg hele vegen nedover. Ruta følger dalen opp til Meskardet og tar videre ned i Storlidalen. Turen passerer Innerdalsporten, hvor det kan gå ras i særlig rasfarlige perioder.

Følg dalen fra hytta (420 m) innunder bratte fjellsider: Tårnfjellet, Innerdalstårnet, Narvarnebba og Storsalen på sørsida og Renndalskamman og Kringlehøa på nordsida. Oppe av skogen (700 m) kommer du opp gjennom Innerdalsporten hvor det kan gå ras fra Storsalen. Nyt utsikten bakover dalen! Fra vannskillet ved Meskardet (980 m) åpner utsikten seg mot den mye flatere Storlidalen. Skrå ned mot vest ned på Tovhaugan og ta forbi Gråhaugen før det slake nedrennet mot Ångardsvatnet (583 m). Eller renn fra Meskardet ned til Tovatna (756 m) og ned langs vegen (ikke brøyta) mot Storligårdene (627 m). Ta dalbunnen sør for den brøyta vegen mot Ångardsvatnet. Skrå opp til Bårdsgarden (640 m). Innover Storlidalen og Todalen går det ofte spor og det tilrettelegges skiløyper i vintersesongen.

Turen over Langvatnet kan anbefales når det er trygt for snoras. Ta på vestsida av Renndøla opp fra Renndølsetra langs sommermerkinga mot Bjøråskaret. Der denne tar opp fra elva, følger du elvefaret videre opp av skogen og opp på sørsida av elva. Følg sommerruta opp stigninga fra bunnen av Renndalen (920 m), til Langvatnet (1077 m). Hold unna svak is ved demninga på Langvatnet, vatnet tappes mot Renndalen. Følg vatnet østover mot flotte nedrenn til Storlidalen.

❄ Rute BÅ I-s3

INNERDALEN – BÅRDGARDEN langs Renndalskamman og over Kringlehøa

10 timer ~~~~
Ikke vardet

Turen går langs den skarpe og markerte ryggen på mellom Innerdalen og Renndalen / Langvatnet. Dette er en eventyrlig fin utsiktstur. Langs hele ryggen er det en storslagen utsikt til Innerdalsfjellene og ned i Innerdalen. Aller finest er utsikten om du går turen mot Innerdalen.

Følg merkinga opp Renndalen mot Langvatnet (rute BÅ 1-s2). Ta opp på ryggen fra stien ca 1 km opp fra skoggrensa (850 m). Følg ryggen over Renndalskamman (1275 m) og ta nesten ned om Langvatnet (1130 m). Ta opp ryggen av Kringlehøa (1498/1466 m). Både ryggen på Renndalskamman og Kringlehøa har bratte partier, men disse kan alltid lett omgås, selv om du noen ganger må lete litt etter letteste veg. Fra lengst øst på Kringlehøa omgås ryggens bratte østende ved å ta ned til et platå på sørsida. Ta fram til vardinga fra Langvatnet og følg denne ruta fram til Bårdsgarden (rute BÅ 1-s2).

På veg mot Kråkvasstind, utsikt vestover med Storsalen og Såtbyggkollen lengst bak. Foto: Reidar Dahl

❄ Rute BÅ 2-v

SANDÅHØA/ KRÅKVASSTIND fra Bårdsgarden

20 km fram og tilbake ~~~~
Ikke kvistet

Sandåhøa / Kråkvasstind er den høyeste toppen i fjellområdet mellom Storlidalen og Sunndalen. Den har ingen markert topp. Med sin høyde på 1700 m er den høyere enn de sentrale toppene i Trollheimen, men likevel lavere enn de høyeste av Innerdalsfjella. Nedkjøringa fra Sandåhøa / Kråkvasstind er enestående. Bestigninga av toppen kan legges inn som en del av flotte rygg-turer fra Gjerdhøa i øst til Nonshøa i vest.

Kryss på skrå over Ångardsvatnet (583 m) til Bårdsgardsetra. Ta opp gjennom furuskogen på et slakere parti sørøstover til Sandåa. Følg nordsida av elva til elvesøkket flater ut. Dra

rett sørøstover opp til vatnet (1294 m) innunder Sandåhøa / Kråkvasstind. Gå mot sørøst opp over vatnet 1443 og ta opp på ryggen som går vestover, først bratt og smalt, siden slakere opp til toppen (1700 m). Hold unna skavlen på kanten. Nedkjøringa kan du ta samme veg, eller du kan dra videre vestover Svartdalskollen (1615 m), Grynningshøa (1470 m) og Nonshøa (1532 m), kjøre ned den slake dalen mot nord fra Grugguskardet (1210 m) og dreie av mot nordøst ned til Ångardsvatnet (530 m).

Vollasetra. Foto: Reidar Dahl

VOLLASETRA

KNT, 750 moh.

Selvbetjent, 15 senger fordelt på 3 hus

Vollasetra er et flott seteranlegg som ligger bratt til like opp under skogrensa med Langbakksetra som nabo. Dramatisk utsikt oppover Sunndalen med bekker som kaster seg ut over dalsidene. Riktig vestlandsnatur og ganske forskjellig fra resten av hyttene i Trollheimen.

Historikk

Setra ble bygd ca. 1860. Tuftene av tidligere seterdrift for Volla gård ligger lenger nede i lia, på Nersetra og gamle Nersetra. Det ble setra på Vollasetra fram til 1954. Restaureringsarbeidet ved setra ble startet i 1996 og anlegget ble åpnet for mottak av vandrere samme år. Den ble offisielt åpnet september 2000. Siden er tre hus til restaurert.

Dagsturmultipheter

Ekkertinden, 1189 moh, 2 km vest/sør-vest. Fantastisk utsikt ned i øvre Sunndalen og inn i Sunndalsfjella Nasjonalpark. Graslitinden, 1522 moh, 5 km nordvest. Flott utsikt mot idylliske Grynningdalen, og de storslåtte Innerdalsfjella, Kråkvasstinden (Sandåhøa), 1700 moh. Her er det flere muligheter. Vi anbefaler rundtur via Kråkvatnet og ned Svartdalen. Volladalen, med alle sine herligheter, for en rolig spasetur i idylliske omgivelser. Fiskekort kan kjøpes på Volla gård.

Rutenett og adkomst

Vollasetra ligger helt sør i Trollheimen. Fra Volla gård i Sunndalen er det merket sti. Fra Bårdsgården er det delvis gammel merking, se rutebeskrivelse Bårdsgården – Vollasetra. Fra Liabø ca 2,5 km lenger øst går det umerket sti via Liabøsetra og Volladalen. Merket sti til Gammelsætra i Lindalen via Gjøre og over Svarthaugen

 Rute VO I-s

GJØRA – VOLLASETRA

1 1/2 time

Vardet

Turen går bratt opp langs den gamle seterstien fra Volla gård i bunnen av Sunndalen og opp til setra. Turen opp til Vollasetra er fin å ta på en ettermiddag som start på en tur i Trollheimen. Det er regelmessige bussforbindelser i Sunndalen mellom Oppdal og Sunndalsøra og Kristiansund/Molde.

Stien tar opp ved Volla gård (200 m) som ligger langs den gamle vegen på motsatt side av Driva for dagens hovedveg. Det er ca 2 km hit fra busstoppen på Gjøre. Pass på å følge den merke stien helt nede fra vegen. Etter å ha

passert dyrkamarka rundt gården, går ruta jevnt bratt opp langs den gamle setervegen. Hele turen går i lauvskog som blir mer åpen opp i høyden. Her er en i bratt Vestlandsnatur! Vollasetra (750 m) ligger på kanten ut mot dalen. Den selvbetjente hytta er et anlegg med fire hus med senger i tre av dem.

På veg ned Volladalen mellom Bårdsgården og Vollasetra. Foto: Klara Jakobsen

BÅRDSGARDEN – VOLLASETRA om Gruggeskaret

6-7 timer ~~~
Delvis gammel varding

Turen går langs veg nesten til Storli gård, så et kort stykke langs sti, deretter utenfor sti opp til Gruggeskaret, på gamle kart Gregorskaret. Oppe i hogden kommer en etter hvert en inn på rester etter gammel varding som blir tydeligere ned Volladalen.

Fra Bårdsgarden (640 m) følges vegen ca 2,5 km mot Storli. Der tar merket sti av mot Innerdalen. Følg den over brua, ca 100 m. Herfra er det ikke sti opp til Gruggeskaret. Det beste alternativet er å ta av fra den merka stien straks over brua og følge en umerka sti til venstre. Etter noen hundre meter er det et stidele, der en tar stien til høyre. Etter hvert kommer en opp av skogen og stien blir mer utydelig og går delvis på myr og delvis langs bergrygger. Stien blir etter hvert borte. Ikke bruk tid på å prøve å følge den, den forsvinner etter hvert. Følg heller med på kartet. Du skal opp til Gruggeskaret. Opp dit går du i vierk-

jerr og lyng og over noen myrpartier innimellom.

På vegen opp til skaret åpner det seg en flott utsikt innover mot Innerdalsporten og Innerdalstårnet. Det kan passe godt med en rast for å nyte synet. Oppe i skaret blir det blokkmark. Her ligger det to små og ei stor tjønn (1209 m). Fra den største tjønna er det best å ta på skrå bratt opp mot sørøst til en kommer opp på flata nordvest for høyde 1419 (1350 m). Her er det rester etter gammel varding mot Volladalen, men det er fortsatt nødvendig å følge med på kartet.

Turen fortsetter sørover og vannskillet mellom vest og øst sør for høyde 1419 (1320 m) passerer. Rester etter gammel varding fortsetter videre oppover mot sør til platået på vestsida av Svartdalskollen. Høyde 1515 passerer på østsida. Her er det panoramautsikt mot Snøhetta, Sunndalsfjella og de nærmeste Innerdalsfjella. Dette er et bra sted for de som vil "briefe" med "name-dropping" av fjelltopper. 1 km sør for høyde 1515 tar merkinga mot øst langs bekken som renner ned innerst i Volladalen. Det blir etter hvert grønnere og frodigere og det kommer fram en sti langs østsida av elva. Et stykke før Langbakksetra kommer umerka sti inn fra Liabøsetra. Etter Langbakksetra krysses elva på bru før de siste bakkene i åpen bjørkeskog ned til Vollasetra

Vassendsetra. Foto: Erik Stabell

VASSENDSETRA

TT, 680 moh.

Selvbetjent hele året
20 senger, ikke strøm

Vassendsetra er en trivelig gammel tømmerbygning som ligger vakkert til på en setervoll i vestenden av Gjevilvatnet. Setra ligger sørvendt like under de bratte Gjevilvasskammene. I tillegg til sætra er det et annekst med fire senger som er bedre isolert og mer egnet for vinterbruk enn hovedhytta. På nabosetra kan en i setersesongen få seterkost, rømmegrøt og spekemat, og vafler m/rømme og syltetøy.

Historikk

Vassendsetra var tidligere et privat overnattingssted som tok i mot gjester i en kortere periode på sommeren. Fra 2001 har den vært selvbetjent TT-hytte som kan brukes hele året.

Dagsturmultipheter

Korte turer er rundturer i nærrenget og topp-turer til Hyttedalkammen og Håmannshytten, lengre turer til Storbekkhø og Halsbekkhø, Midtre og Indre Gjevilvasskam, Storlifjellet og Neådalsnota. Hytta ligger i smørøyet for mange fine turer, ikke minst topturer.

Rutenett og adkomst

Hytta ligger sentralt i hyttenettet i Trollheimen med Bårdsgarden, Gjevilvasshytta og Trollheimshytta som nærmeste naboer. Kårvatn ligger en dagsmarsj unna ned Neådalen. Dit er det ikke merket sti. Om sommeren går det båt fra Osen ved Gjevilvatnet 3,5 km fra Festa. Korteste veg ellers er langs merket sti fra Bårdsgarden. Det er merket sti fra Gjevilvasshytta langs vatnet .

På veg mot Vassendsetra.
Foto: Gunn Nyborg

(820 m) mellom Gjevilvass- og Storlidalen. Det er dyregraver like ved stien rett etter bandet. Stien tar ned i skogen, krysser over Halsbekken og går stort sett tørt i fin bjørk-, dels furuskog, ned til Vassendsetra. Selvbetjeningshytta ligger på den nedre setra.

Om sommeren går det båtrute på Gjevilvatnet fra Osen om Raudøra til Vassendsetra og tilbake igjen. På den øvre setra er det i båtsesongen servering i ankomstida for båten. Etter forspørsel kan servering noen ganger også ordnes utenom denne tida for fotturister.

❁ Rute VA 1-s

BÅRD SGARDEN – VASSENDSETRA

1 1/2 timer
Vardet

Turen er kort over bandet fra Bårdsgarden i Storlidalen og over til Vassendsetra i nabolaldalen innerst ved Gjevilvatnet.

Fra Bårdsgarden (640 m) tar ruta innover Storlidalen etter gammel ferdsselsveg på oversida av kjørevegen en knapp km før det går bratt opp gjennom furu- og bjørkeskogen til bandet

❁ Rute VA 1-v

BÅRD SGARDEN – VASSENDSETRA

5 km
Ikke kvistet

Dette er en kort tur fra Storlidalen til Gjevilvassdalen. Fra bandet mot Gjevilvassdalen er utsikten flott bakover mot Innerdalsfjella og den åpner seg mot Gjevilvasskammen på nordsida av Gjevilvatnet.

Ta ut fra Bårdsgarden (640 m) langs kraftlinja og ta bratt opp gjennom skogen etter uthogd skiløype til bandet mot Gjevilvassdalen (820 m). Det er et flott nedrenn langs åpne myrdrag på vestsida av Halsbekken til Vassendsetra. Selvbetjeningskvarteret ligger på den nedre av setrene. Annekset nedenfor selve seterhusene er bedre isolert for vinterbruk enn hovedhytta.

Regnværst i ei lita bu i Follaldalen
Foto: Erik Stabell

❁ Rute VA 2-s1

BÅRD SGARDEN / VASSENDSETRA – TROLLHEIMSHYTTA om Follaldalen

7 timer, 6 timer fra Vassendsetra
Vardet

Ruta tar fra Bårdsgarden opp over bandet mot Gjevilvassdalen og fram til Hyttaldalen. Her kommer stien fra Vassendsetra opp. Ruta går gjennom Hyttaldalen og tar ned gjennom det trange innerste partiet av Follaldalen mellom Storlifjellet og Neådalsnotmassivet. Dalen vider seg ut framover mot Trollheimshytta.

Ruta tar opp furuskogslia fra Bårdsgarden (640 m) og når snaufjellet på bandet mot Gjevilvassdalen (820 m). Her kommer ruta fra Gjevilvasshytta over Okla ned (rute GJ 5-s). Vardinga tar opp over Holbruna (1090 m) og nedover igjen til Hyttaldalen (950 m). Her kommer stien fra Vassendsetra (680 m) opp og ruta over Mellomfjell (rute VA 2-s2) tar bratt opp mot øst. Etter Hyttaldalen passerer Sprikltjønnin (846 m). Her er det fine fiskemuligheter. Stien tar ned i skogen i den innerste trange delen av Follaldalen. På et parti går stien høgt over den trange elvekløfta. Etter hvert når den ned i storfuruskogen og den vide Follaldalen åpner seg (600 m). De siste 8 km mot hytta går ruta i vekslende terreng framover den flate dalbunnen. Svære myrområder passerer på oppsida etter Løsetsetra (579 m). Fossåa passerer i bru. Stien følger bredden av Folda et stykke før den retter seg inn mot Trollheimshytta (537 m). Slettåa passerer i bru rett før hytta.

Trebindsverket om Trollheimen

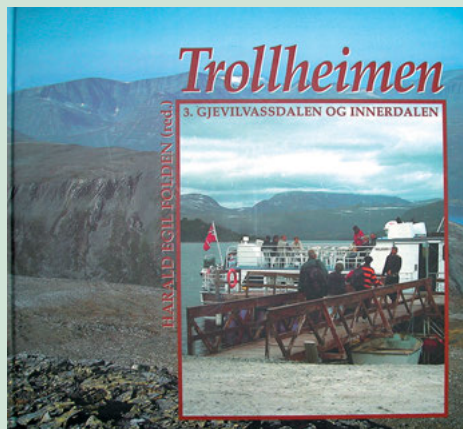
Harald Egil Foldens trebindsverk *Trollheimen* anbefales for alle som vil gjøre seg kjent med *Trollheimen*. De tre bindene omhandler de ulike delene av *Trollheimen*:

Bind 1: Folldalen og Vindøldalen

Bind 2: Østlige områder

Bind 3: Gjevilvassdalen og Innerdalen

I arbeidet med de tre bøkene har Harald Egil Folden og hans medarbeidere gått gjennom en mengde litteratur og materiale om *Trollheimen*. Og de har vært ute og sett og lett etter minner og spor. Foldens egen og mange andre forfatteres sammenstilling og formidling av et svært stoff er gjort med stor kunnskap om fjellområdet og respekt for mange generasjoners virksomhet her. Bøkene består av mange småartikler om ulike og spennende temaer.

Harald Egil Folden, red: *Trollheimen*. Bøkene selges hos Trondhjems Turistforening og i bokhandelen.

Rute VA 2-v

BÅRDSGARDEN / VASSENDSETRA – TROLLHEIMSHYTTA om Folldalen

21 / 18 km
Ikke kvistet

Turen går gjennom Hyttedalen og ned Folldalen. I spesielt rasfarlige perioder hender det at det går snøras fra Storlifjellet der Folldalen er trangest.

Ta ut fra Bårdsgarden (540 m) langs kraftledninga og ta opp uthogd skiløype til bandet mot Gjevilvassdalen (820 m). Renn på nedsida av Måssåhaugen og videre inn i dalen (780 m), og ta bratt opp fra dalbotnen mot Hyttedalen (950 m). Hold godt unna hengene innunder Holbruna, for her kan det gå ras. Ruta fra

Vassendsetra (690 m) følger sommermerkinga mot Hyttedalen. Ta Hyttedalen nordvestover og ta mot nord ned mot det innerste av Folldalen.

Ut fra Bårdsgarden er det en fin tur i godvær å ta opp Halsbekkdalen, gå over bandet (1150 m) mellom Hyttedalskamben og Halsbekkhøa og renne ned mot Folldalen.

Folldalen smalner av nedover til et trangt parti mellom Storlifjellet og Neådalssnota. Her er det best å holde på østsida av dalen. I dette partiet kan det gå ras fra Storlifjellet i særlig rasfarlige perioder. På en strekning går elva djupt nede innunder dalsida. Etter det smale partiet flater dalen ut og åpner seg igjen (640 m). På lett føre går det raskt framover de fine lange, flate myrdragene i furuskogen framover til Trollheimshytta (537 m). Men er føret tungt, kan disse siste 6–7 km være drøye. I usiktbart vær er det viktig å følge med på kartet framover mot hytta, for den ligger litt til sides for selve dalbunnen.

Rute VA 2-s2

BÅRDSGARDEN / VASSENDSETRA – TROLLHEIMSHYTTA over Mellomfjell

8 / 7 timer
Vardet

Turen over Mellomfjell går gjennom Trollheimens sentrale høgfjellsplatå med Blåhø og Gjevilvasskamman på den ene sida, og det store Storlifjellmassivet på den andre. Ruta går høgt oppe og i variert høgfjellslandskap.

Ruta følger vardinga fra Bårdsgarden og Vassendsetra om Folldalen (rute VA 2-s1) fram til Hyttedalen (950 m). Herfra tar stien først bratt opp grasbakkene og ettervert slakere oppover til bandet mellom Gjevilvasskamman og Storlifjellryggen (1370 m). Det går i stein, ur og snø ned botnen med Storfagerlitjøna

(1140 m) i bunn. Herfra slaker det ut forbi Fagerlitjøna, der ruta mot Riaren og Gjevilvasshytta tar av og framover til neste stiskille nord for Fossådalsvatnet, der ruta fra Gjevilvasshytta mot Trollheimshytta (rute GJ 6-s1) kommer innpå. Turen fortsetter etter denne ruta fram til Trollheimshytta.

Rast i oppstigninga fra Hyttedalen mot bandet mellom Gjevilvasskamman og Storlifjellet. Foto: Erik Stabell

På "verdens tak" over Storlifjellryggen. Utsikt til Neådalssnota. Foto: Erik Stabell

Rute VA 2-s3

BÅRDSGARDEN / VASSENDSETRA – TROLLHEIMSHYTTA over Storlifjellryggen

9/8 timer
Ikke vardet

Turen følger den lange og varierte ryggen over alle toppene på Storlifjellet. Terrenget varierer fra lettgått, plant underlag av grus og jord, greie steinpassasjer til noen få passasjer med mer tunggått steinur. Utsikten er fantastisk på hele turen. På slutten av Storlifjellryggen, når det begynner å gå nedover etter den nordligste av toppene (1490 m), er det mange flotte rasteplasser ved fine småvatn.

Følg ruta mot Trollheimshytta over Mellomfjell (rute VA 2-s2) til toppen av stigninga opp fra Hyttaldalen. Ta oppover mot

Storlifjellryggen herfra. Her kommer ruta inn på den lange ruta som er beskrevet for turen fra Gjevilvasshytta over Gjevilvasskamman og Storlifjellryggen (rute GJ 6-s6). Følg denne ruta fram til Trollheimshytta.

Rute VA 2-s4

BÅRDSGARDEN / VASSENDSETRA – TROLLHEIMSHYTTA over Neådalssnota

11 timer
Ikke vardet

Neådalssnota er den mest markerte toppen mellom det sentrale høyfjellsplatået i Trollheimen med Blåhø og Gjevilvasskamman og fjellene rundt Innerdalen. Selve toppen har en markert saltaksprofil. Toppen er 1621 m høy. Turen til toppen kan selvsagt også tas som dagstur fra enten Bårdsgarden, Vassendsetra eller Trollheimshytta. Det er også meget lange turer.

Fra Bårdsgarden følg vardinga mot Trollheimshytta til bandet mot Gjevilvassdalen og ta umerka sti (gammel merkarute) opp Halsbekkdalen og framover til Sprikljtjønnin. Fra Vassendsetra ta merkaruta mot Trollheimshytta fram til Sprikljtjønnin. Ta inn på sørsida av Sprikljtjønnin (850 m) og inn i botnen innunder Neådalssnota. Ta i ur og snø opp botnen og etter hvert opp til toppen (1621 m) langs eggen som tar ut i sørøstlig retning fra toppen. Det er mye stigning, men greitt å gå og greitt å finne fram.

Turen videre tas ned etter samme eggen til der det fra ca 1330 meters høyde går ut en fin, men ganske bratt snørampe mot øst ned mot sørsida av Snotvatnet. Ta videre nordvestover fra Snotvatnet (1191 m) og ned et bratt parti før det skrår jevnt framover til ruta fra Kårvatn når nede mellom de to Salsvatna (870 m) (rute KÅ 1-s). Denne ruta følges fram til Trollheimshytta.

Rute VA 3-v

NEÅDALSSNOTA fra Bårdsgarden eller Vassendsetra

28/24 km fram og tilbake
Ikke kvistet

Neådalssnota er en fin markert topp i fjellmassivet som ligger mellom det sentrale fjellmassivet i Trollheimen og Innerdalsfjella. Sett fra alle sørlige og østlige retninger har toppen en saltaksprofil, som om vinteren er helt dekket med snø. Fra nord er det stupene og ryggene og den lille nabben midt oppe på ryggen som kjennetegner toppen. Neådalssnota ligger i lang avstand fra alle turisthytter, men turene fra Vassendsetra og Bårdsgarden er de korteste og de greieste å gå.

Ta opp fra Bårdsgarden (640 m) om bandet mot Gjevilvassdalen (820 m) og opp langs Halsbekken. Gå over Halsbekktjønnna, gjennom dalen mellom Hyttaldalskamben og Halsbekkhøa (1170 m) og ned på Sprikljtjønnin (858 m). Fra Vassendsetra (690 m) er det lettest å gå fram til Sprikljtjønnin om Hyttaldalen (950 m).

Ta inn over Sprikljtjønnin, følg dalen nordover innunder Neådalsspiken og ta bratt opp daldraget mot toppen. Ta over mot sørøst-ryggen det siste stykket mot toppen (1621 m). Ta ned samme veg. Nedkjøringa er bratt. Unngå å komme innunder rasfarlige partier på sidene av daldraget.

Turen til Neådalssnota kan også gås vinters tid fra Trollheimshytta eller Kårvatn ved å ta opp mot toppen fra Salsvatna på nordsida av fjellet. Ta opp en bratt skrent til Snotvatnet (1191 m) rett opp fra nordsida av vatnet eller slakere ca 1 km lenger øst. Ta mot vest opp den bratte rampen fra det sørligste utløperen av Snotvatnet opp til ryggen som går ut mot sørøst fra toppen. Følg ryggen til toppen. Ta ned samme veg. Denne ruta følges også dersom toppen av Neådalssnota tas på turen mellom Vassendsetra / Bårdsgarden og Trollheimshytta eller Kårvatn.

På tur opp Neådalen. Foto: Erik Stabell

❁ Rute VA 4-s

VASSENDSETRA / BÅRDGARDEN – KÅRVATN gjennom Neådalen

8 timer
Ikke vardet

Turen følger ruta gjennom Hyttaldalen mot Trollheimshytta, men tar inn på sørsida av Sprikltjønnin, går ned Neådalen og tar ned den bratte og luftige Neådalsstigen fra nedre Neådalsvatnet til Todalen og fram til Kårvatn.

Følg ruta mot Trollheimshytta gjennom Hyttaldalen (950 m) (rute VA 2-s1). Ta av fra merkaruta og kryss over Folla. Er det mye vatn i elva, kryss den rett nedenfor Hyttaldals-tjønnin (940 m), der den gamle merkaruta mot Storlidalen om Halsbekkdalen passerte over. Ta inn vestover på sørsida av Sprikltjønnin (850 m) og ta over bandet (930 m) mot Neådalen sør for Neådalspiken. Kommer du fra Bårdsgarden anbefales å ta opp gjennom Halsbekkdalen og følge den gamle merkaruta

her og skrå ned til Sprikltjønnin herfra. På bandet etter Sprikltjønnin åpner utsikten seg utover den vakre og lite beferda Neådalen. Hold på sørsida av elva og passer over den fossende Fallbekken helt innerst i Neådalen. Fortsett videre på sørsida av Neåa forbi øvre (728 m) og ned til nedre Neådalsvatnet (566 m). Her er det idylliske partier langs elva og flotte raste- og badeplasser hele dalen nedover.

Det går sti over fra nedre Neådalsvatnet og ned i Todalen. Den tar ut fra ei lita bu ved vatnet, stiger litt opp (620 m) før den går framover bratte heng med frodig bregnevegetasjon, luftig og høgt over bekketjelet langt nede. Vær forsiktig over de bratte partiene! Dette partiet gjør at denne turen ikke passer for folk som ikke tåler litt luftige passasjer. Etter hvert går det ned over bratte knauser med furuskog før seterstien i Todalen nås. Neåa og Toåa krysses i bruer rett før Kårvatn.

En alternativ tur ned fra Neådalen dersom det blir for luftig å ta ned Neådasstigen, er å krysse over Neåa før nedre Neådalsvatnet, ta over Knubban og ta ned i Naustådalen. Her krysses Nauståa og merkaruta fra Trollheimshytta nås ved Naustådalsetra. Dette er et greit alternativ i tørre perioder, men kan gi strie vadinger når det er stor vassføring i Neåa og Nauståa.

❁ Rute VA 4-v

VASSENDSETRA – KÅRVATN gjennom Neådalen

22 km
Ikke kvistet

Turen gjennom Neådalen er en flott vintertur, selv om det da ikke er mulig å ta seg ned langs Neådalsstigen. Turen følger ruta gjennom Hyttaldalen mot Trollheimshytta, tar inn langs Sprikltjønnin, går over i og ned Neådalen, tar på innsida av Knubban og over i Naustådalen fra det nedre Neådalsvatnet.

Oksedrift i Neådalen

Fra rundt 1850 og fram til noen år etter krigen ble Neådalen på ulike måter brukt som beiteområde for okser og ungdyr. På slutten av 1800-tallet var det så mange som 140 dyr på beite her. Dyra ble drevet opp i dalen fra Kårvatn langs en bratt sti på sørøstsida av Nauståa til skaret mellom Knubban og Kvannjolfjellet. Dyra ble flytta oppover i dalen, over mot Sprikltjønnin og opp i Tverrdalen, etter hvert som snøen smelta og grasnet vokste til.

Fra eldre tider og fram til 1920-åra var det så mye bjørn i fjellet at det var nødvendig med

Følg ruta opp fra Vassendsetra (690 m) mot Trollheimshytta gjennom Hyttaldalen (950 m) (rute VA 2-v). Ta vestover inn dalen langs Sprikltjønnin (850 m) og over bandet til Neådalen (930 m). Ta bratt ned i dalen og følg denne slakt nedover mot nedre Neådalsvatnet. Ikke ta helt ned på vatnet, men skrå framover lia (620 m) innunder Kvannjolfjellet og ta opp i søkket (770 m) på innsida av Knubban. Renn bratt ned til Naustådalen (570 m) og ta vestover fram til Naustådalsetra (540 m). Ta ned gjennom skogen til Todalen og Kårvatn (210 m).

daglig gjeting av dyra. Et felæger sørøst for Nedre Neådalsvatnet i skråninga opp mot Tverrdalen og fra 1905 ei bu vest for vatnet ble brukt som husvære for gjeteren. Det står nå ei nyere hytte på samme stedet. Etter felægeret er det bare murer tilbake. Når dyra beita helt oppe mot Sprikltjønnin, brukte gjeteren en heller innunder Neådalspiken til overnatting.

*Kilder:
Bernt Bøe, Seterbok for Todalen, Seterboknemnda i Todalen, 1999.
Erik Øien, Kårvatn, eget forlag, 2002.*